SPÓŁDZIELCA

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GEN. GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania. Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalta tekstowa 1 mm wys. i 80 szer. zł. 8.80. Zniżone ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydawnictwo Rolnicze, Krakau, Glatzer Str. 48. Tel. Nr. 116-79 i 116 80. Redakcja: 132-84 i 132-85.

Nr 17 | 10 września 1943 r. | Rok III

Ubezpieczenia Spółdzielni

Zwiększenie się w ostatnich czasach ilości szkód w spółdzielniach zwróciło uwagę tych ostatnich na sprawę ubezpieczeń. Dotychczas sprawa ta leżała w większości wypadków (pomijając może ubezpieczenie gotówki od kradzieży z włamaniem) odłogiem. Dążność do jak najoszczędniejszej gospodarki celem wypracowania możliwie największej nadwyżki często nie pozwalała docenić znaczenia wydatku na ubezpieczenie, którego nieodzowność wynika dopiero ze spojrzenia na te sprawy z szerszego punktu widzenia, z punktu widzenia większej ilości przedsiębiorstw, większej ilości spółdzielni. Dla jednej, dwu czy trzech ściśle określanych spółdzielni może okazać się brak ubezpieczenia zaoszczędzeniem niepotrzebnego wydatku, — dla czwartej natomiast katastrofą, podważającą jej istnienie.

Amortyzacja, tworzenie funduszów jako równoważników ubytku wartości majątku spółdzielni, powstającego na wskutek jego stałego użycia (której konieczności nie zaprzeczy dzisiaj nikt z osób kierujących spółdzielniami), jest wydatkiem dającym się mniej więcej ściśle określić oraz leżącym z reguły w granicach możliwości finansowych poszczególnej spółdzielni. Strata mogąca powstać dla spółdzielni na skutek wypadku, jest wielkością nieokreśloną, nieuchwytną, często przekraczającą możliwości finansowe spółdzielni.

Określoną wielkością staje się dopiero dla pewnej większej ilości spółdzielni. Dopiero z danych statystycznych dowiadujemy się na jakim — w normalnych warunkach mniej więcej stałym — poziomie utrzymuje się suma strat spowodowanych kradzieżą, rabunkiem, pożarem itp. dla wszystkich spółdzielni. Czynnikiem rozkładającym ryzyko wypadku i czyniącym go tym samym wielkością określoną jest zakład ubezpieczeń, wskaźnikiem natomiast wysokości tej części strat, jaka przypada na poszczególne przedsiębiorstwo, — składka ubezpieczeniowa (obejmująca zresztą poza tym koszty manipulacyjne oraz pewien zysk zakładu ubezpieczeń).

Jeżeli należyte ubezpieczenie każdego przedsiębiorstwa jest nieodzownym warunkiem stałości jego istnienia i rozwoju, to w odniesieniu do spółdzielni nie można zapomnieć również o innym momencie, przemawiającym za poważnym traktowaniem tego zagadnienia: majątek spółdzielni jest majątkiem społecznym. Zarząd spółdzielni winien dołożyć wszelkich starań, aby ten majątek w sposób należyty zabezpieczyć.

Okólnik Komisarza Państwowej Rady Spółdzielczej z dnia 18 lutego br., poświęcony sprawie ubezpieczeń spółdzielni, kładzie szczególny nacisk na tę sprawę. W wypadku szkód, powstałych z zaniedbania należytego ubezpieczenia spółdzielni zostaną pociągnięte „do odpowiedzialności materialnej za całość szkód zarządy i rady nadzorcze poszkodowanych spółdzielni".

Okólnik ten stwarza również ogólne ramy organizacyjne dla całości ubezpieczeń spółdzielni.

Wszelkie sprawy dotyczące ubezpieczeń, a więc składanie wniosków o ubezpieczenie, podwyższanie względnie obniżanie istniejących ubezpieczeń, płacenie składek, otrzymywanie polis względnie kwitów składkowych, zgłaszanie szkód, wypłata odszkodowania — wszystko to dokonuje się za pośrednictwem Związku Rewizyjnego Spółdzielni, posiadającego dla tych celów specjalny Referat Ubezpieczeń. Zadaniem tego referatu jest również fachowa pomoc w formie korespondencyjnej czy też w drodze przyjazdu delegata Referatu Ubezpieczeń do spółdzielni i opracowania na miejscu jej ubezpieczeń.

Celem ujednolicenia sposobu postępowania w sprawach ubezpieczeniowych skoncentrowane zostało prowadzenie ubezpieczeń spółdzielni w rękach dwóch towarzystw ubezpieczeniowych „Vesty" i Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. W drodze umów między towarzystwami ubezpieczeń przejdą automatycznie na te towarzystwa w czasie do pierwszego maja 1944 kolejno wszelkie ubezpieczenia spółdzielni prowadzone przez inne towarzystwa ubezpieczeń (z wyjątkiem ubezpieczeń prowadzonych przez „Riunione Adriatica di Sicurta" i „Piast", które do porozumienia nie przystąpiły).

Wszystkie te jednak zarządzenia natury organizacyjnej, mające na celu ułatwienie spółdzielniom ze strony Związku Rewizyjnego stworzenia sobie należytej ochrony ubezpieczeniowej, nie wystarczą, jeżeli spółdzielnie same nie przeglądną

Numer o ubezpieczeniach

Niniejszy numer „Spółdzielcy" zdecydowaliśmy się poświęcić całkowicie zagadnieniom ubezpieczeniowym. Wychodziliśmy bowiem z założenia, że sprawy te są pierwszorzędnej wagi, co wynika zresztą z częstych zapytań kierowanych do Redakcji wzgl. do Związku Rewizyjnego ze strony licznych spółdzielni, które, jak się orientujemy, nie są dostatecznie jeszcze obznajomione z prawami i obowiązkami ubezpieczonych. Ponieważ dziedzina zabezpieczeń jest bardzo obszerna i obejmuje swym zakresem cały szereg gałęzi spółdzielczości, uważaliśmy za stosowne zgromadzić odpowiedni materiał informacyjny i wydać specjalny numer naszego czasopisma poświęcony wyłącznie tym sprawom. Sądzimy, że zaznajomienie się poszczególnych spółdzielni z zagadnieniami ubezpieczeń przyczyni się wydatnie do usunięcia wielu niejasności i w rezultacie wyjdzie tylko na pożytek naszym czytelnikom.

w sposób dokładny i systematyczny stanu swych ubezpieczeń i nie przeprowadzą odpowiednich poprawek czy uzupełnień.

Niemożność dojechania w ciągu krótkiego czasu do wszystkich spółdzielni celem opracowania ubezpieczeń na miejscu skłoniła nas do poświęcenia jednego numeru „Spółdzielcy" tym sprawom. Niniejszy numer „Spółdzielcy" ma stanowić rodzaj poradnika w sprawach ubezpieczeniowych, do którego spółdzielnia będzie zaglądać w razie potrzeby.

Zanim przejdziemy do omówienia poszczególnych rodzajów ubezpieczeń, dalej spraw technicznych, jak zgłaszania wniosków ubezpieczeniowych oraz zgłaszania szkód, poświęcimy jeszcze kilka słów sprawom ogólnym.

Spółdzielnia jest tworem żywym. Buduje coraz to nowe magazyny; kupuje nowe środki lokomocji względnie się ich pozbywa; jedne partie towarów ulegają zwiększeniu, inne natomiast zmniejszają się. Nie wystarcza zatem raz w sposób dokładny opracować ubezpieczenia, ale trzeba stale dostosowywać je do zmian w stanie majątkowym spółdzielni. Zadaniu temu można sprostać tylko wówczas, jeżeli się prowadzi ewidencję posiadanych ubezpieczeń. Ewidencję tę zakładamy z chwilą zasadniczego opracowywania ubezpieczeń, przy czym ewidencja ta (w formie zestawienia, kartoteki, itp.) oddaje nam wielkie usługi przy samym pierwszym opracowywaniu tych spraw.

Niestety przeważnie odnośne zestawienia są robione w sposób niewłaściwy. Najczęściej spotykanym zestawieniem ubezpieczeń spółdzielni są zestawienia oparte na wzorze kwestionariusza przesłanego do wypełnienia spółdzielniom przy wspomnianym wyżej okólniku Komisarza Państwowej Rady Spółdzielczej. Zestawienie takie, którego rubryki mają następującą kolejność: towarzystwo ubezpieczeń, numer polisy, przedmiot ubezpieczenia, rodzaj ubezpieczenia, suma... itp., daje tylko obraz istniejącej ochrony ubezpieczeniowej, nie uwypukla jednakże tego, w jakim stosunku ochrona ta pozostaje do majątku spółdzielni. W małych spółdzielniach kierownik tak dobrze zna majątek spółdzielni, że zestawienie takie może mu wystarczyć. We wielkich spółdzielniach, w szczególności w Powiatowych Spółdzielniach Rolniczo-Handlowych, takie zestawienie nie mówi nic. Dla kogoś z zewnątrz, pragnącego sprawdzić stan ubezpieczeń spółdzielni, nie stanowi ono prawie żadnego ułatwienia.

Zarówno przy opracowywaniu ubezpieczeń, jak i dalszym bieżącym utrzymywaniu ich w ewidencji musimy zawsze wychodzić z tego „co mamy", a więc musimy zacząć od zestawienia samego majątku, a następnie dopiero podać, co z tego „ubezpieczyliśmy" i od jakiego ryzyka, wraz z dalszymi danymi jak towarzystwo ubezpieczeń, nr polisy, wysokość składki rocznej itp.

Poniżej podajemy wzór takiego zestawienia stanu ubezpieczeń spółdzielni, jakie — zdaniem naszym — daje właściwy obraz ochrony ubezpieczeniowej:

Miejscowość ulica. Nr.	Przedmiot majątkowy	Wartość *)	Przedmiot ubezpiecz.	Rodzaj ubezpiecz.	Suma ubezp.	T-wo ubezp.	Nr. polisy	Składka	Termin płatności składki	Termin wygaśnięcia ubezpiecz.	Uwagi
Krosno, Sienkiewicza Nr. 3	Biuro	80.000	budynek biura	od ognia	80.000	P.Z.U.W.	236		4 marca	nieokreśl.	przymusowe
	urządzenie biura	20.000	urządzenie	od ognia	20.000	Vesta	115.367		2 lutego	nieokreśl.	
			maszyny do pisania	od kradz. i rab.	10.000	P.Z.U.W.	695.726		7 maja	nieokreśl.	
	magazyn	100.000	budynek magazynu	od ognia	100.000	P.Z.U.W.	208		13 stycznia	nieokreśl.	przymusowe
	towary	350.000	towary	od ognia	300.000	Vesta	96.725		7 września	nieokreśl.	
			cukier	od ognia	50.000	Vesta	93.427		—	21. 10. 43	
			cukier	od kradz. i rab.	50.000	P.Z.U.W.	627.136		—	21. 10. 43	
			wódka, papierosy, mąka	od kradz. i rab.	120.000	P.Z.U.W.	627.137		5 lipca	nieokreśl.	
	gotówka w kasie ogn.	25.000	Gotówka w kasie ogn.	od kradz. i rab.	25.000	Vesta	zbiorowa		1 stycznia	nieokreśl.	
Filia w Zręcinie	Budynek	35.000	budynek	od ognia	35.000	Vesta	93.425		8 kwietnia	nieokreśl.	
	towary	15.000	towary	od ognia	15.000	Vesta	92.136		4 lipca	nieokreśl.	
			towary	od kradz. i rab.	15.000	P.Z.U.W.	627.343		4 lipca	nieokreśl.	
Centrala w Krośnie	samochód osob. Opel	8.000	spółdzielnia z tytułu	odp. cyw.	150.000/ /15.000	Vesta	235.647		7 września	nieokreśl.	
			pasażerowie i kierowca	nieszcz. wypadk.	30.000/ /60.000						
			samochód	od ognia	8.000						

*) Przy wartości towarów mamy na myśli stan przeciętny w ciągu roku, przy czym raczej wyższy od przeciętnego niż niższy; przy gotówce — najwyższy stan gotówki w ciągu roku.

Drugim równie ważnym postulatem dobrego opracowania ubezpieczeń jest zachowanie pewnej konsekwencji przy ustalaniu tego, co ma być ubezpieczone, jak i sumy ubezpieczenia.

Nierzadko spotyka się zjawisko tego rodzaju, że spółdzielnia, niechętnie nastawiona do ubezpieczeń, na skutek nacisku ze strony Związku Rewizyjnego ubezpiecza wprawdzie swe towary, jednakże w sumie znacznie niższej od ich wartości. Nic bardziej fałszywego i niezgodnego z interesami spółdzielni! Związkowi Rewizyjnemu nie zależy na tym, aby spółdzielnia mogła się wykazać jak najwyższymi sumami ubezpieczeń, ale aby te przedmioty z jej majątku, które są szczególnie narażone na niebezpieczeństwo ich utraty, były należycie zabezpieczone.

Można wyjść z założenia, że ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku dajmy na to soli, proszków mydlanych itp. materiałów masowych jest niecelowe z uwagi na ich małą atrakcyjność dla złodzieja, natomiast że celowym jest ubezpieczyć od tych ryzyk mąkę, cukier, masło. Przyjęcie natomiast zbyt niskiej sumy ubezpieczenia dla całości towarów powoduje t. zw. niedoubezpieczenie, w wyniku którego suma odszkodowania ulega redukcji w takim stosunku do szkody, w jakim pozostaje suma ubezpieczenia do faktycznej wartości towarów w dniu szkody.

Ubezpieczenie od ognia

Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada tutaj za szkodę, powstałą w przedmiotach ubezpieczonych skutkiem pożaru, uderzenia piorunu lub przez wybuch wszelkiego gazu świetlnego, nawet jeżeli takowy służy do innych celów niż do oświetlenia, lub wreszcie przez wybuch urządzeń do ogrzewania w gospodarstwie domowym oraz przedmiotów, służących do oświetlenia.

W razie pożaru Towarzystwo Ubezpieczeń obowiązane jest do zwrotu szkód, powstałych przez zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotów ubezpieczonych, o ile szkoda odnosi się do przedmiotów ubezpieczonych, które zostały zniszczone względnie uszkodzone, i o ile zniszczenie względnie uszkodzenie powstało przez działanie ognia lub spowodowane zostało przy pożarze przez gaszenie, zrywanie lub wyprzątanie, lub wreszcie jest nieunikniony następstwem pożaru w nieruchomości, w której przedmioty ubezpieczone się znajdują, albo w przylegającej nieruchomości sąsiedniej. Towarzystwo Ubezpieczeń jest również obowiązane do zwrotu wartości przedmiotów ubezpieczonych, które przy pożarze zaginęły.

Do odpowiedzialności Towarzystwa Ubezpieczeń za szkody powstałe przez uderzenie piorunu lub wybuch, znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy obowiązujące na wypadek pożaru.

Warunkiem odpowiedzialności Towarzystwa Ubezpieczeń za szkodę ogniową jest, aby szkoda istotnie spowodowana została przez pożar. (Towarzystwo nie jest obowiązane do wynagrodzenia, zwłaszcza takich szkód, jakim ubezpieczone przedmioty ulegną wskutek ognia, na który z natury swej i przeznaczenia są wystawione.)

W przypadku szkody znaczenie istotne posiada zatem sam fakt spowodowania szkody przez ogień (względnie uderzenia pioruna lub wybuch gazu świetlnego). Tak więc na przykład w razie szkody mieszanej, spowodowanej rabunkiem, w czasie którego bandyci po zabraniu pewnej części towarów podpalą resztę, wypłata odszkodowania ciąży na Towarzystwie Ubezpieczeń prowadzącym ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku tylko do wysokości wartości przedmiotów rzeczywiście zrabowanych, podczas gdy pozostałą część odszkodowania, odpowiadającą wartości przedmiotów spalonych, ponosi Towarzystwo prowadzące ubezpieczenie ogniowe.

Gotówka, papiery wartościowe i dokumenty, ubezpieczone są jedynie przez zawarcie osobnej co do tego umowy.

Towarzystwo odpowiada tylko za szkodę, którą przedmiot ubezpieczony odniósł w miejscu, podanym w polisie.

Tym samym spółdzielnia jest obowiązana donieść o każdej zmianie miejsca, w którym znajdują się ubezpieczone przedmioty.

Terminy ubezpieczenia

Normalnym, najczęściej spotykanym terminem ubezpieczenia jest termin roczny, przy którym ubezpieczenie przedłuża się automatycznie z roku na rok, o ile przed każdorazowym upływem nie zostanie przez jedną ze stron pisemnie wymówione z zachowaniem trzy (w „Veście") wzgl. dwumiesięcznego (w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych) terminu wypowiedzenia. Z tego też względu np. wnioski Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych zawierają wyrażenie „na czas nieokreślony", mając na myśli ubezpieczenie roczne ulegające automatycznemu przedłużeniu.

Obok normalnego ubezpieczenia rocznego spotykamy i ubezpieczenia krótkoterminowe i długoterminowe.

a) Ubezpieczenia krótkoterminowe

Ubezpieczenia na okres krótszy od jednego roku można zawierać tylko dla materiałów, zapasów i towarów. Składkę oblicza się według następującej skali:

za miesięcy	1	2	3	4	5
% rocznej składki	20	30	40	50	60
za miesięcy	6	7	8	ponad 8	
% rocznej składki	70	80	90	100,	

przy czym każdy miesiąc rozpoczęty liczy się za cały.

Dla budynków, maszyn i urządzeń dopuszczalne są ubezpieczenia krótkoterminowe tylko w formie ubezpieczeń dodatkowych zawartych do terminu upływu ubezpieczenia głównego.

Ubezpieczenia dodatkowe zawarte do terminu upływu ubezpieczenia głównego z punktu widzenia wymiaru składki nie są uważane za ubezpieczenia krótkoterminowe. W takich wypadkach składkę oblicza się pro rata temporis składki rocznej.

Wyjątki przewidziane są dla magazynów ekspedycyjnych, portowych itp. oraz dla ładunków kolejowych.

b) Ubezpieczenia wieloletnie

Przy zawarciu ubezpieczenia na okres co najmniej lat 5 można udzielić 5 %, a co najmniej lat 10 — 10 % opustu, przy czym przy ubezpieczeniach dodatkowych miarodajny jest zawsze pozostały czas trwania ubezpieczenia.

Niedopuszczalne jest zawieranie jakiejkolwiek umowy, która by dawała ubezpieczającemu podstawę do przedwczesnego rozwiązania umowy wieloletniej, choćby za zwrotem opustu za wielolecie.

Przedmiot ubezpieczenia

Budynki

Budynki podlegają zasadniczo przymusowemu ubezpieczeniu od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, a to od chwili ich wykończenia względnie oddania do użytku, o ile to ostatnie nastąpiło przed wykończeniem budowy. Odnośny wniosek kieruje się na ręce miejscowego Powiatowego Inspektora Polskiego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, podając sumę ubezpieczenia, która jednak Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych nie wiąże, ustalenie bowiem właściwej sumy ubezpieczenia następuje na podstawie szacunku, dla którego suma podana przez spółdzielnię ma tylko charakter wskaźnikowy.

Według ustawy o przymusie ubezpieczenia budowli w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. Nr. 46/27 poz. 410) przymusowi ubezpieczenia od ognia nie podlegają budowle:

a) stanowiące własność Państwa, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych,

b) zajmowane przez poselstwa i konsulaty państw obcych, o ile stanowią własność tych państw, z zastrzeżeniem wzajemności,

c) fabryczne, przy czym za takie uważa się pomieszczenia zakładów fabrycznych oraz inne pomieszczenia będące w związku z nimi i leżące na terytorium fabrycznym. Zakładami fabrycznymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są te, w których produkcja odbywa się przy pomocy napędu mechanicznego o sile nie

mniejszej niż 10 koni mechanicznych lub też zatrudniające przynajmniej 15 robotników.

d) narażone na wyjątkowo wysoki stopień niebezpieczeństwa pożaru, a w szczególności: składy materiałów i wyrobów wybuchowych, teatry i cyrki,

e) o charakterze tymczasowym lub przeznaczonym na rozbiórkę.

Za budowle o charakterze tymczasowym uważa się między innymi budynki wystawione na obcym gruncie, co do których brak w ogóle umowy dzierżawnej względnie jest umowa dzierżawna z terminem do lat 3.

f) ponadto budynki znajdujące się w stanie budowy.

Odnośnie t. zw. „pozycyj rezerwowych" patrz poniżej rozdział „Urządzenia i maszyny".

Towary

Ubezpieczenie towarów od ognia może być zawarte przez podanie stałej, niezmiennej sumy ubezpieczenia, bądź też w formie t. zw. ubezpieczenia skalowego lub ubezpieczenia o sumach zmiennych.

a) Ubezpieczenia skalowe

Ubezpieczenia skalowe są to ubezpieczenia o zmiennych wprawdzie, lecz z góry ustalonych sumach ubezpieczenia. Składkę oblicza się od przeciętnej sumy ubezpieczenia (suma wszystkich poszczególnych sum miesięcznych podzielona przez ilość miesięcy) przy odpowiednim zastosowaniu postanowień o ubezpieczeniach krótkoterminowych.

Sumy ubezpieczenia winny być podane we wniosku z góry i to zawsze na okres pełnych miesięcy. Najniższa suma ubezpieczenia nie może być przy tym niższa niż 10 % najwyższej sumy ubezpieczenia.

b) Ubezpieczenia o sumach zmiennych

Ubezpieczenia o sumach zmiennych dopuszczalne są jedynie dla materiałów, zapasów i towarów i to przy zastosowaniu poniższych warunków:

Czas trwania ubezpieczenia powinien wynosić co najmniej jeden rok.

Suma podana we wniosku stanowi najwyższą sumę odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, przy czym nie może być ona niższa niż 500 000 zł.

Ubezpieczający winien podać zakładom ubezpieczeń najpóźniej do 10 każdego miesiąca:

a) każdorazową ogólną wartość ubezpieczonych przedmiotów według stanu z 10, 20 i 30 ubiegłego miesiąca (przy czym składkę oblicza się wedle najwyższej z tych trzech sum), albo też tylko

b) ogólną wartość ubezpieczonych przedmiotów według stanu z 15 ubiegłego miesiąca.

W terminie rozpoczęcia ubezpieczenia należy pobrać z góry na poczet należnej składki następujące sumy:

a) przy umowie według ustępu a: 25 % składki rocznej przypadającej od sumy ubezpieczenia podanej we wniosku z dodatkiem 10 %;

b) przy umowie według ustępu b: 25 % składki rocznej jak wyżej z dodatkiem 20 %.

Przedpłatę tę można rozliczyć dopiero ze składki należnej za ostatni kwartał, przy czym żadnych zwrotów udzielać nie wolno.

Obliczenie składki bieżącej następuje kwartalnie z dołu pro rata temporis na podstawie sum ubezpieczenia podanych wyżej i przy zastosowaniu stawek taryfowych, z dodatkiem 10 % przy umowach według ust. a, 20 % zaś przy umowach według ustępu b, najmniej jednak od 1/3 najwyższej sumy odpowiedzialności.

Jeśli ubezpieczający nie uskuteczni w ogóle zgłoszeń lub też nie dotrzyma terminu zgłoszeń, wówczas należy obliczyć i pobrać składkę za ubiegły miesiąc na podstawie pełnej sumy ubezpieczenia podanej we wniosku.

Ubezpieczenie o sumach zmiennych może obejmować także składy jednego i tego samego ubezpieczającego znajdujące się w różnych miejscach. Najniższa suma podana we wniosku powinna w tym wypadku wynosić co najmniej 600 000 zł. dla wszystkich składów razem, a 150 000 zł. dla poszczególnego składu. Zgłoszenia należy uskuteczniać dla każdego składu osobno, przy czym centrala składów winna stale posiadać wszystkie dane dotyczące każdorazowego zapasu wszystkich składów. Przedpłatę składki oblicza się przy zastosowaniu s. s. za skład najwyżej otaryfowany. Obliczenie składki bieżącej następuje natomiast dla każdego składu osobno jednak co najmniej od minimalnej sumy ubezpieczenia 100 000 zł w każdym poszczególnym składzie.

Urządzenia i maszyny

Ubezpieczenia urządzeń biurowych, sklepowych i maszyn od ognia — z natury rzeczy — podobnie jak ubezpieczenie od ognia budynków zawiera się w sumach stałych, z góry określonych, co oczywiście nie wyklucza złożenia później w ciągu okresu ubezpieczeniowego wniosku o podwyższenie ubezpieczenia z uwagi na przyrost wartości przedmiotów ubezpieczonych (nabycie nowych urządzeń, maszyn itp.).

Niezależnie od tego można jeszcze przy ubezpieczeniu od ognia budynków, maszyn i urządzeń zgłosić umieszczenie t. zw. pozycyj rezerwowych. Obejmują one wyłącznie budynki, przybudówki, maszyny i urządzenia, które przybędą podczas bieżącego okresu ubezpieczenia.

Suma pozycji rezerwowej — podana oddzielnie dla budynków i urządzeń — nie może przekraczać 5% tych sum, na które ubezpieczone są rzeczywiście przedmioty, których suma rezerwowa dotyczy.

Składkę oblicza się wedle stawek taryfowych. Jeśli dla różnych przedmiotów przewidziane są rozmaite stawki, wówczas stosuje się do sumy rezerwowej zawsze stopę taryfową najwyższą.

Składki

Wysokość składki za ubezpieczenie od ognia zależy od trzech zasadniczych momentów:

a) miejscowości, w której przedmiot ubezpieczony się znajduje.

b) konstrukcji budynku, który podlega ubezpieczeniu względnie w którym ubezpieczone przedmioty są przechowywane,

c) stopnia niebezpieczeństwa, do jakiego taryfa zalicza dany przedmiot z uwagi na jego łatwość zajęcia się ogniem.

a) Klasyfikacja miejscowości

Wszystkie miejscowości podzielone są na kategorie A, B, C, D i E jak następuje:

kategoria miejscowości A —

miasta posiadające wodociągi i zawodową straż pożarną,

kategoria miejscowości B —

miasta posiadające wodociągi i stałe pogotowie przeciwpożarne oraz miasta klasy A, lecz o złym rozplanowaniu.

kategoria miejscowości C —

miasta, miasteczka, osiedla letniskowe i miejscowości posiadające ochotniczą straż pożarną i o dobrym rozplanowaniu,

kategoria miejscowości D —

miejscowości jak w klasie C, jednak o bardziej zmasowanym rozplanowaniu i przeważnie gorszej konstrukcji budynków, poza tym szczególnie dobrze rozbudowane wsie i osiedla,

kategoria miejscowości E —

wszystkie pozostałe miejscowości.

b) Klasyfikacja budowli według ich konstrukcji

Wszelkie budynki, stosownie do budowy ich ścian zewnętrznych oraz pokrycia dachowego dzielą się na 4 klasy, a mianowicie:

Klasa budowli I:

budynki murowane, tj. z kamienia, cegły palonej, prasowanego betonu, żelazo-betonu, mające niepalne pokrycie dachu, tj. pokryte dachówką, łupkiem, metalem, szkłem, cementem drzewnym, papą dachową na deskach lub ruberoidem,

klasa budowli II:

budynki murowane, kryte gontem, w ogóle drewnem oraz wszystkie niemurowane budynki kryte niepalnie,

klasa budowli III:

wszystkie niemurowane budynki kryte gontem,

klasa budowli IV:

wszystkie budynki kryte słomą, trzciną lub sitowiem.

Przy szopach, spichrzach, magazynach itp. otwartych z jednego lub kilku boków, określenie klasy budowli następuje odpowiednio do ich pokrycia dachowego.

O ile w sąsiedztwie (do 25 m) znajdują się przedsiębiorstwa, uznane zakłady fabryczne, względnie budynki, należące do gorszej klasy niż ubezpieczone, wpływa to na podwyższenie składek; przy odległości do 5 m stosuje się składki według budynku sąsiedniego.

c) Stopień niebezpieczeństwa

1. Budynki

Od budynków niepodlegających przymusowemu ubezpieczeniu od ognia płaci się stawki uwidocznione na Tab. 1 (wszystkie podane stawki są obliczone w złotych od 1000 zł sumy ubezpieczenia).

Budynki podczas budowy lub przebudowy aż do czasu oddania ich do właściwego użytku taryfuje się według podwojonych stawek podanych obok.

Materiał budowlany na placu budowy pod gołym niebem lub w szopach, łącznie z rusztowaniem:

a) o ile budynek jest też ubezpieczony — według stawek za budynek,

b) w innych wypadkach — znacznie wyżej.

2. Urządzenia biurowe i sklepowe

Urządzenia biurowe i sklepowe taryfuje się według stawek uwidocznionych na Tab. 2.

Jeżeli jednak urządzenia te są ubezpieczone łącznie z towarami, towarzystwo ubezpieczeń stosuje stawki właściwe dla towarów.

3. Towary

Towary należą zasadniczo do różnych 10-ciu stopni niebezpieczeństwa. W odniesieniu do spółdzielni na mocy porozumienia z towarzystwami ubezpieczającymi stosuje się dla wszystkich towarów stawki 4-go stopnia niebezpieczeństwa (Tab. 3).

Przyjęcie jednolitego traktowania z punktu widzenia taryfy wszystkich towarów spółdzielni stanowi bardzo znaczne ułatwienie przy sporządzaniu wniosków ubezpieczeniowych, nie wymaga bowiem dzielenia towarów na poszczególne kategorie, wobec czego w odnośnej rubryce wniosku ubezpieczeniowego wystarczy określenie „towary według ksiąg i inwentarzy na ogólną sumę .... zł.". Z drugiej strony pozwala to na zmianę wartości poszczególnych kategorii towarów w ramach ogólnej sumy ubezpieczenia, co przy bardziej ożywionych obrotach towarowych jest nieuniknione, — bez potrzeby stawiania wniosku o podwyższenie czy też obniżenie sumy ubezpieczenia.

Wyjątek od przyjętej zasady zachodzi w tym wypadku, jeżeli spółdzielnia posiada większą partię towarów o specjalnym niebezpieczeństwie ogniowym np. nafty lub benzyny, które taryfowane są według wyższych stawek.

Towary i materiały złożone na placu spółdzielni, pod gołym niebem, podlegają stawkom odpowiadającym budynkom I klasy.

4. Maszyny i narzędzia.
(z wyjątkiem zakładów fabrycznych).

Maszyny i narzędzia podlegają stawkom uwidocznionym na Tab. 4.

Tabela 1.

Klasy budowli:	Klasy miejscowości				
	A	B	C	D	E
I.	0,4	0,6	0.9	1,3	1,6
II.	1,2	1,8	2,7	3,9	4,8
III.	2,4	3,6	5,4	7,8	9,6
IV.	4,0	6,0	9,0	13,0	16,0

Tabela 2.

Klasy budowli:	Klasy miejscowości				
	A	B	C	D	E
I.	1,0	1,3	1,7	2,2	2,5
II.	2,2	2,6	3,4	4,6	5,5
III.	3,6	4,8	6,5	9,6	10,5
IV.	4,0	6,0	9,0	13,0	16,0

Tabela 3.

Klasy budowli:	Klasy miejscowości				
	A	B	C	D	E
I.	2,2	2,5	2,9	3,4	3,7
II.	3,4	3,8	4,6	5,8	6,7
III.	4,8	6,0	7,7	10,8	11,7
IV.	5,2	7,2	10,2	14,2	17,2

Tabela 4.

Klasy budowli:	Klasy miejscowości				
	A	B	C	D	E
I.	1,9	2,2	2,6	3,1	3,4
II.	3,1	3,5	4,3	5,5	6,4
III.	4,5	5,7	7,4	10,5	11,4
IV.	4,9	6,9	9,9	13,9	16,9

w mleczarniach i w warsztatach reparacyjnych samochodów

Tabela 5.

Klasy budowli:	Klasy miejscowości				
	A	B	C	D	E
I.	4,6	4,9	5,3	5,8	6,1
II.	5,8	6,2	7,0	8,2	9,1
III.	7,2	8,4	10,1	12,2	14,1
IV.	7,6	9,6	12,6	16,6	19,6

(Przy spawaniu i cięciu acetylenem stawki powyższe ulegają podwyżce o 1 zł) w stolarniach

pobiera się stawki powyższe z dodatkiem od 2 zł do 6 zł w zależności od ilości stołów i maszyn;

w zakładach krawieckich i szewskich:

Tabela 6.

Klasy budowli:	Klasy miejscowości				
	A	B	C	D	E
I.	1,6	1,9	2,3	2,8	3,1
II.	2,8	3,2	4,0	5,2	6,1
III.	4,2	5,4	7,1	10,2	11,1
IV.	4,6	6,6	9,6	13,6	16,6

5. Zakłady „fabryczne"

Za fabryki uważa się zakłady, w których:

a) maszyny, aparaty czy urządzenia działają przy pomocy silników mechanicznych wszelkiego rodzaju (parowych, wodnych, wiatrowych, elektrycznych, spalinowych itp.) o mocy ogółem ponad 10 koni mechanicznych, albo

b) pracuje normalnie w jednej zmianie ponad 15 robotników (w szwalniach, motalniach, snowalniach, cerowniach itp. zakładach — ponad 25 robotników), albo też

c) ogólna wartość przeznaczona do produkcji maszyn, aparatów, przyrządów, narzędzi itd. oraz urządzeń kotłowych, pieców do topienia, wypalania, suszenia itp., przekracza sumę zł. 100,000.

Dla zakładów, posiadających wyżej wymienione warunki, stawki wynoszą (pierwsze stawki dotyczą dystryktu krakowskiego i Galicji; stawki w nawiasach — pozostałych dystryktów):

dla mleczarni:

dla budynków, maszyn i narzędzi — 3,4 (5,6), dla materiałów i towarów — 4,1 (6,7);

dla przetwórni owoców

dla budynków maszyn i narzędzi — 4 (5,6), dla materiałów i towarów — 4,8 (6,7), przy nagrzewaniu parowym, wodnym lub elektrycznym — lub dla budynków, maszyn i narzędzi — 4,6 (7,8), dla materiałów i towarów — 5,5 (9,4), przy innym nagrzewaniu;

dla warsztatów reparacyjnych samochodów, maszyn i narzędzi rolniczych:

dla budynków, maszyn i narzędzi — 8,6 (10), dla materiałów i oddanych do naprawy przedmiotów 10,3 (12);

dla stolarni:

dla budynków, maszyn i narzędzi — 16 (od 15 do 21,5), dla materiałów i towarów — 19,2 (od 18 do 26);

dla zakładów krawieckich:

dla budynków, maszyn i narzędzi — 5 (9), dla materiałów i towarów — 6 (10,8).

6. Opusty

Towarzystwa Ubezpieczeniowe stosują opusty od wyżej wymienionych stawek za:

a) żelazno-betonowe, ogniotrwałe stropy

b) fabryczne straże pożarne

c) urządzenia gaśniczych środków ratunkowych (wodociąg pożarny, motopompy, tryskacze, samoczynne ostrzegacze pożarne).

Stąd ważne jest podanie tych szczegółów w formie uzupełniającego objaśnienia do składanych wniosków.

7. Składka najniższa

Najniższa składka z jednej polisy wynosi (bez opłat ubocznych) zł 10.— (Przepis ten nie ma zastosowania do przymusowych ubezpieczeń budynków).

8. Opłaty uboczne

Oprócz składki należy pobierać:

a) ustawową opłatę stemplową (2,2%),

b) opłaty polisowe a mianowicie:

za każdą polisę: przy składce poniżej zł 100 — zł 2,50;

za każdą polisę: przy składce zł 100 i więcej — zł 5,00;

za każdy dodatek zł 2,00, za każdy kwit składowy — zł 1,00.

Ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem

Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada za szkodę bezpośrednią, powstałą wskutek tego, że przez dokonaną lub usiłowaną kradzież ubezpieczone przedmioty zostaną skradzione, zniszczone lub uszkodzone. A zatem również za przedmioty zniszczone i uszkodzone, co ma szczególne znaczenie w odniesieniu do części maszyn, w posiadanie których dostają się złodzieje często przez ich odbicie młotem czy łomem, uszkadzając pozostałe części maszyny.

Odpowiedzialność Towarzystwa Ubezpieczeń obejmuje jednakże tylko t. zw. kradzież z włamaniem, a więc kiedy sprawca włamał lub też przedostał się do ubezpieczonego lokalu albo otworzył wejście za pomocą narzędzi nie przeznaczonych w zwykłym porządku rzeczy do ich otwierania (np. wytrychem).

Tym samym nie wchodzą tu w rachubę:

a) kradzieże okolicznościowe (np. z ulicy),

b) kradzieże sklepowe (t. j. popełnione w sklepie czy magazynie w czasie godzin urzędowania na skutek nieuwagi personelu),

c) rabunki (to jest szkody powstałe wskutek napadu i zabrania przedmiotów ubezpieczonych przy użyciu gwałtu lub gróźb, przedstawiających wyraźne niebezpieczeństwo okaleczenia względnie utraty życia osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie).

Ubezpieczeniem od kradzieży z włamaniem można również objąć uszkodzenia, jakim podczas kradzieży ulegną części budowli (np. drzwi, okna, powały, podłogi itd.), należy to jednak zaznaczyć w odnośnej rubryce wniosku, podając sumę, do której odpowiedzialność Towarzystwa Ubezpieczeń ma się rozciągać.

Podobnie jak przy ubezpieczeniu od ognia Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada tylko za szkodę, której ubezpieczone przedmioty uległy w miejscu wymienionym w polisie albo w dołączonych do niej dodatkach. O każdej zmianie miejsca, w którym znajdują się ubezpieczone przedmioty, winna zatem spółdzielnia donieść niezwłocznie.

Zasadniczo odrębną pozycję we wniosku ubezpieczeniowym winny stanowić towary znajdujące się w jednym magazynie czy sklepie.

Nie jest dozwolone łączyć ubezpieczenia składów, położonych w oddzielnych miejscach, natomiast wolno łączyć składy towarów jednego i tego samego ubezpieczającego, znajdujące się w tym samym budynku lub różnych budynkach na jednej i tej samej posesji, stanowiącej jedną oddzielną zamkniętą całość.

Podobnie jak w ubezpieczeniu od ognia można ubezpieczyć towary od kradzieży z włamaniem na sumy stałe jak i według ubezpieczenia skalowego, t. j. z ustalonym z góry przyrostem i ubytkiem towarów (przy zachowaniu tych samych warunków).

Ubezpieczenie towarów od kradzieży z włamaniem nie zna natomiast formy ubezpieczenia o sumach zmiennych.

Obok ubezpieczenia w pełnej kwocie możliwe jest ubezpieczenie ułamkowe, przy którym Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada do wysokości zadeklarowanego ułamka ogólnej wartości towarów.

Ubezpieczenie ułamkowe dopuszczalne jest tylko w niżej podanych procentach.

Składkę oblicza się nie od ułamkowej sumy ubezpieczenia, lecz od pełnej wartości towarów według stawek podanych w tabeli, z zastosowaniem następujących ustępstw:

jeśli suma ubezpieczenia stanowi 25 % ogólnej wartości, ustępstwo 10,0 %

jeśli suma ubezpieczenia stanowi 20 % ogólnej wartości, ustępstwo 12,5 %

jeśli suma ubezpieczenia stanowi 15 % ogólnej wartości, ustępstwo 15,0 %

jeśli suma ubezpieczenia stanowi 10 % ogólnej wartości, ustępstwo 20,0 %

jeśli suma ubezpieczenia stanowi 5 % ogólnej wartości, ustępstwo 25,0 %

Jeżeli w wypadku szkody przyjęta suma pełnej wartości jest niższa od rzeczywistej wartości towarów wówczas i przy ubezpieczeniu ułamkowym zachodzi niedoubezpieczenie.

Urządzenia, maszyny i narzędzia

Ubezpieczenie urządzeń sklepowych, biurowych, maszyn i narzędzi możliwe jest tylko w sumach stałych i w pełnej wartości.

Gotówka, papiery wartościowe i weksle

Ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem gotówki, papierów wartościowych i weksli mogą być zawierane tylko wówczas, jeśli są one przechowywane w odpowiednim zamknięciu. I tak

a) w kasach ogniotrwałych do nieograniczonej wysokości,

b) w kasetkach wmurowanych (lub przytwierdzonych do stołu) do 3.000 zł.,

c) pod innym zamknięciem do 1.000 zł.

Ubezpieczenia powyższe mogą być zawierane w pełnej wartości lub na pierwsze ryzyko. W razie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada za pełną szkodę do wysokości sumy ubezpieczenia niezależnie od ogólnej wartości ubezpieczonych przedmiotów. Ubezpieczenie na pierwsze ryzyko zawartości kilku kas w jednej łącznej sumie jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli kasy jednego i tego samego ubezpieczającego znajdują się w jednym budynku lub w różnych budynkach na jednej i tej samej posesji, stanowiącej jedną oddzielną zamkniętą całość.

Składki
(od 1000 zł.)

Wysokość składek dla wszystkich ubezpieczeń kradzieżowych zależy przede wszystkim od miejscowości, w której przedmiot ubezpieczony się znajduje.

Taryfa przewiduje trzy klasy miejscowości.

Klasa niebezpieczeństwa A: Miasto Kraków.

Klasa niebezpieczeństwa B: Miasta: Warszawa, Lwów, Lublin, Radom, Częstochowa, Kielce, Nowy Sącz, Piotrków, Przemyśl, Rzeszów, Siedlce, Stanisławów, Tarnopol, Tarnów i Tomaszów Mazowiecki.

Klasa niebezpieczeństwa C: Wszystkie inne miejscowości niezaliczone do klas A i B.

Drugim momentem wpływającym na wysokość stawek jest kategoria, do której należą ubezpieczone przedmioty.

Towary

Towary zostały podzielone taryfowo na 4 kategorie:

I kategoria: wyroby bednarskie, ceramiczne, materiały budowlane, wyroby drewniane (z wyj. galanterii), wyroby koszykarskie, maszyny i ich części, narzędzia, nawozy sztuczne, sól, wyroby szklane, artykuły techniczne, zapałki.

Klasy miejscowości	A i B		C	
Suma ubezpieczenia	stawka	najmniej	stawka	najmniej
do zł 25 000,—	5,0	—	6,25	—
do zł 50 000,—	4,0	125,—	5,0	156,—
do zł 100 000,—	3,0	200,—	3,75	250,—
do zł 200 000,—	2,0	300,—	2,5	375,—
do zł 400 000,—	1,5	400,—	1,9	500,—
do zł 700 000,—	1,0	600,—	1,25	760,—
do zł 1 200 000,—	0,7	700,—	0,9	875,—
do zł 2 000 000,—	0,5	840,—	0,65	1080,—
powyżej zł 2.000.000,—	0,3	1000,—	0,4	1300,—

II kategoria: wyroby aluminiowe, bakelitowe i galalitowe, nafta i jej przetwory, wyroby blacharskie, produkty chemiczne, cukier, wyroby emaliowane, farby, pokosty i lakiery, jaja, węgiel i koks, wyroby konopne, przybory kuchenne, ocet, oleje maszynowe, lampy, worki papierowe, wyroby żelazne i stalowe:

Klasy miejscowości	A i B		C	
Suma ubezpieczenia	stawka	najmniej	stawka	najmniej
do zł 25 000,—	8,0	—	10,0	—
do zł 50 000,—	6,5	200,—	8,0	250,—
do zł 100 000,—	5,0	325,—	6,25	400,—
do zł 200 000,—	3,5	500,—	4,4	625,—
do zł 400 000,—	2,8	700,—	3,5	880,—
do zł 700 000,—	2,0	1120,—	2,5	1400,—
do zł 1 200 000,—	1,4	1400,—	1,75	1750,—
do zł 2 000 000,—	1,0	1680,—	1,3	2100,—
powyżej zł 2.000.000,—	0,6	2000,—	0,8	2600,—

III kategoria: artykuły drogeryjne (mydło, świece itp.), galanteria (z wyjątkiem skórzanej), wyroby gumowe, artykuły spożywcze (z wyjątkiem cukru, jaj i soli), a więc mąka, kasza, tłuszcze jadalne, owoce itp., nasiona i zboże, napoje spirytusowe, pędzle, szczotki, sacharyna, włosie, worki inne niż papierowe:

Klasy miejscowości	A i B		C	
Suma ubezpieczenia	stawka	najmniej	stawka	najmniej
do zł 25 000,—	12,0	—	15,0	—
do zł 50 000,—	10,0	300,—	12,5	375,—
do zł 100 000,—	8,0	500,—	10,0	625,—
do zł 200 000,—	6,0	800,—	7,5	1000,—
do zł 400 000,—	5,0	1200,—	6,25	1500,—
do zł 700 000,—	4,0	2000,—	5,0	2500,—
do zł 1 200 000,—	2,8	2800,—	3,5	3500,—
do zł 2 000 000,—	2,0	3360,—	2,6	4200,—
powyżej zł 2.000.000,—	1,2	4000,—	1,6	5200,—

IV kategoria: wyroby tekstylne konfekcja damska i męska, ubrania, czapki i kapelusze, wyroby tytoniowe, galanteria skórzana, nici, obuwie, wyroby rymarskie, skóry wyprawione, wyroby wojłokowe:

Klasy miejscowości	A i B		C	
Suma ubezpieczenia	stawka	najmniej	stawka	najmniej
do zł 25 000,—	20,0	—	25,0	—
do zł 50 000,—	17,5	500,—	22,0	625,—
do zł 100 000,—	15,0	875,—	19,0	1100,—
do zł 200 000,—	12,5	1500,—	16,0	1900,—
do zł 400 000,—	10,0	2500,—	12,5	3200,—
do zł 700 000,—	8,0	4000,—	10,0	5000,—
do zł 1 200 000,—	6,0	5600,—	7,5	7000,—
do zł 2 000 000,—	4,5	7200,—	5,8	9000,—
powyżej zł 2.000.000,—	3,0	9000,—	4,0	11600,—

Specjalnej, wyższej stawce podlegają towary znajdujące się w oknach wystawowych z uwagi na szczególne niebezpieczeństwo ich kradzieży.

Odnośne stawki wynoszą:

kategorie towarów

		1	2	3	4
Klasy miejscowości	A i B	10	15	25	40
	C	12,5	20	30	50

Urządzenia biurowe i sklepowe

Przy urządzeniach sklepowych i biurowych stawki wynoszą:
w miejscowościach klasy A i B — 1,—
w miejscowościach klasy C — 1,25
jednakże z wyłączeniem maszyn do pisania i liczenia oraz kas kontrolnych, od których płaci się stawki
w miejscowościach klasy A i B — 4,—
w miejscowościach klasy C — 6,—

Maszyny i narzędzia

Maszyny i narzędzia, stanowiące urządzenia warsztatów itp., taryfuje się jak towary I kategorii, z wyjątkiem pasów do maszyn skórzanych (od których się płaci stawki według IV kategorii towarów) lub innych (według III kategorii towarów).

Uszkodzenie lokalu (na I ryzyko)

O ile ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem obejmuje również ryzyko uszkodzenia lokalu, składka z tego tytułu obliczana jest według następujących stawek:
w miejscowościach klasy A i B — 10
w miejscowościach klasy C — 12,5

Ubezpieczenie to nie obejmuje uszkodzenia szyb wystawowych.

Uszkodzenie szyb wystawowych

W ramach powyższego ubezpieczenia Towarzystwo obowiązane jest do wynagrodzenia szkody zrządzonej przez stłuczenie, rozbicie lub pęknięcie w ubezpieczonych lustrach, szybach lustrzanych lub szybach innego gatunku.

Za szkody zrządzone wskutek pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu lub kradzieży z włamaniem oraz za szkody, powstałe wskutek akcji ratunkowej przy gaszeniu pożaru, Towarzystwo odpowiada tylko w tym wypadku, o ile to było wyraźnie zaznaczone w polisie i szkoda nie została pokryta przez ubezpieczenie od ognia lub kradzieży z włamaniem.

W razie szkody Towarzystwo Ubezpieczeń obowiązane jest pokryć koszty naprawienia szyby tych samych rozmiarów i gatunku. Stąd suma ubezpieczeń powinna odpowiadać miejscowym cenom szyby plus koszty robocizny związanej z jej wprawieniem.

Stawka jest stosunkowo wysoka — 100.

Uszkodzenia kas pancernych i ogniotrwałych

(na pierwsze ryzyko)

Stawki z tytułu uszkodzenia kas pancernych i ogniotrwałych wynoszą:
w miejscowościach klasy A i B — 20
w miejscowościach klasy C — 25

Gotówka, papiery wartościowe, weksle

Od gotówki, papierów wartościowych i weksli płaci się następujące stawki:

	Klasa A i B	Klasa C
a. w skarbcu:		
w pełnej wartości	1,0	1,0
na pierwsze ryzyko	1,5	1,5
b. w kasie pancernej:		
w pełnej wartości	2,8	3,5
na pierwsze ryzyko	4,2	5,25
c. w kasie ogniotrwałej:		
w pełnej wartości	6,0	9,0
na pierwsze ryzyko	8,0	12,0
d. w kasetkach wmurowanych:		
na pierwsze ryzyko	10,0	15,0
e. pod innym zamknięciem:		
na pierwsze ryzyko	20,0	30,0

Na mocy zbiorowej umowy Związku Rewizyjnego Spółdzielni z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych „Vestą" zostały ustalone następujące stawki jednolite dla wszystkich miejscowości:

od ubezpieczenia gotówki od kradzieży z włamaniem na I ryzyko opłaca się:

od pierwszego tysiąca zł — 11 zł
od dalszych — 7 zł

Pierwsze 11 zł jest również opłatą za ubezpieczenie kasy ogniotrwałej od uszkodzenia do sumy 300 zł, jak i za ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem zobowiązań dłużnych i weksli na łączną sumę 250 000 zł dla wszystkich spółdzielni Związku Rewizyjnego Spółdzielni.

Opusty

Od stawek zasadniczych udziela się następujących ustępstw:

1. Za sygnalizację elektryczną o podwójnym źródle prądu 10%
2. za wewnętrzny stały dozór w ubezpieczonym lokalu . . 20%

Za wewnętrzny stały dozór uważa się dozór, wykonywany przez osobę dorosłą zatrudnioną u ubezpieczającego, czuwa-

jącą wewnątrz ubezpieczonego lokalu z przerwą jedynie w czasie normalnych godzin czynności przedsiębiorstwa.

3. za zewnętrzny stały dozór z zegarem kontrolnym . . 10%

Za zewnętrzny stały dozór z zegarem kontrolnym uważa się dozór wykonywany przez osobę dorosłą, zatrudnioną u ubezpieczającego, zewnątrz ubezpieczonego lokalu, przerywany jedynie w czasie normalnych godzin czynności przedsiębiorstwa i kontrolowany za pomocą zegara kontrolnego, nakręcanego przynajmniej co godzina.

Składki minimalne

Składki minimalne wynoszą:

1. dla ubezpieczeń ruchomości domowych zł. Klasa A 18,—, Klasa B 24,—, Klasa C 30,—;
2. dla wszystkich innych ubezpieczeń zł Klasa A 24,—, Klasa B 24,—, Klasa C 30,—.

Od tych minimalnych składek nie mogą być udzielane żadne ustępstwa.

Jeżeli jedna polisa obejmuje kilka ubezpieczeń, to uważa się wyższą składkę minimalną za obowiązującą.

Opłaty dodatkowe

są jak przy ubezpieczeniu od ognia.

Ubezpieczenie od rabunku

Ubezpieczenie od rabunku jest ubezpieczeniem dodatkowym do ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i zasadniczo bez tego ostatniego zawarte być nie może.

Obejmuje ono szkody powstałe wskutek rabunku ubezpieczonych przedmiotów przy użyciu gwałtu przeciw ubezpieczającemu, jego domownikom albo osobom u niego zatrudnionym, lub też gróźb, przedstawiających wyraźne niebezpieczeństwo okaleczenia względnie utraty życia.

Terminy ubezpieczenia od rabunku

Jak przy ubezpieczeniu od kradzieży z włamaniem.

Warunki szczególne przy ubezpieczeniu od rabunku

Ubezpieczenie od rabunku jest ubezpieczeniem na pierwsze ryzyko. Jak już więc wyjaśniliśmy poprzednio, Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada w wypadku szkody zawsze od sumy ubezpieczenia (względnie do wysokości szkody, o ile ta ostatnia jest niższa od sumy ubezpieczenia), bez względu na stan towarów czy też gotówki w dniu dokonania szkody.

Ubezpieczenie od rabunku może obejmować wszelkie wypadki rabunku, dokonane bądź w obecności co najmniej jednej osoby, albo też tylko wypadki rabunku dokonanego w obecności co najmniej dwóch osób (przez co składka ulega obniżce o połowę).

Dalej — ubezpieczenie od rabunku obejmuje w zasadzie wypadki rabunku w czasie godzin urzędowania. Ważnym jest przeto, aby spółdzielnia we wniosku wyraźnie żądała rozszerzenia ubezpieczenia od rabunku na całą dobę.

Jeżeli chodzi o poszczególne przedmioty zgłaszane do ubezpieczenia, należy pamiętać:

a) gotówka.

Na zasadzie umowy zbiorowej przyjmuje się do ubezpieczenia od rabunku gotówkę (na całą dobę) przechowywaną w kasach ogniotrwałych, z tym ograniczeniem, że od 40 000 wzwyż obowiązuje warunek obecności co najmniej 2-ch osób. Przy tej sposobności zwraca się uwagę na przestrzeganie przepisu statutu o podziale kluczy od kasy ogniotrwałej pomiędzy dwie osoby, szczególnie ważnego wobec rabunków nocnych.

Ograniczenie ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem gotówki w kasetkach wmurowanych względnie przymocowanych do stołu do 3000 zł. oraz pod innym zamknięciem do 1000 zł. znajduje tutaj również swoje zastosowanie.

Wyjątkiem od zasady, według której ubezpieczenie od rabunku nie może być zawarte bez równoczesnego zawarcia ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem, jest możność ubezpieczenia gotówki w czasie godzin urzędowania w pewnych wypadkach tylko od rabunku, a więc na przykład gotówki pochodzącej z utargów sklepowych pozostającej w sklepie tylko do końca urzędowania i przenoszonej następnie do kasy ogniotrwałej spółdzielni.

b) towary.

Ubezpieczenie od rabunku towarów zawierać w obecności jednej osoby (z reguły) lub większej ilości osób.

Co do wysokości sumy ubezpieczenia obowiązuje przepis, według którego:

„Maksymalna suma dodatkowego ubezpieczenia od rabunku nie może przenosić 20% sumy ubezpieczenia towarów w pełnej wartości, a przy ubezpieczeniach ułamkowych 20% pełnej wartości towarów względnie sumę ułamkowo ubezpieczoną".

c) Urządzenia i maszyny.

Urządzenia biurowe, sklepowe oraz wszelkie maszyny i narzędzia stanowiące urządzenia zakładów fabrycznych i warsztatów, ubezpiecza się od rabunku podobnie jak towary (w obecności jednej lub wielu osób w zależności od potrzeby).

Składki

Stawki składek z tytułu ubezpieczenia od rabunku wynoszą:

a) przy ubezpieczeniu gotówki (na podstawie umowy zbiorowej)*)

6 zł. w obecności jednej osoby

3 zł. w obecności co najmniej 2-ch osób.

b) Przy ubezpieczeniu towarów i urządzeń.

Klasy niebezpieczeństwa	Kategorie towarów 1 i 2
A i B	1,0% najmniej 12,50
C	1,25% najmniej 12,50
Klasy niebezpieczeństwa	**Kategorie towarów 3 i 4**
A i B	2,0% najmniej 25,—
C	2,5% najmniej 25,—

Powyższe stawki obowiązują przy ubezpieczeniu od rabunku w obecności jednej osoby.

Jeżeli odpowiedzialność Towarzystwa Ubezpieczeń ma obejmować tylko wypadki rabunku dokonanego w chwili, gdy w ubezpieczonym lokalu znajduje się najmniej 2-ch pracowników spółdzielni, wówczas powyższe stawki obniżają się do połowy.

Ubezpieczenie inkasentów od rabunku

Ubezpieczenie inkasentów (posłańców) od rabunku (ściślej mówiąc, ubezpieczenie gotówki od rabunku w czasie jej przenoszenia względnie przewożenia) obejmuje wszelkie szkody, jakie powstaną przez odebranie gotówki osobie przenoszącej ją przy użyciu gwałtu lub gróźb, przedstawiających wyraźne niebezpieczeństwo okaleczenia względnie utraty życia.

Odpowiedzialność Towarzystwa Ubezpieczeń jest ograniczona do sumy ubezpieczenia, zadeklarowanej dla każdego poszczególnego posłańca, stanowiącej granicę maksymalną odpowiedzialności dla wszystkich wypadków obrabowania danego posłańca w czasie trwania ubezpieczenia.

Jeżeli chodzi o najwyższą dopuszczalną sumę ubezpieczenia gotówki w czasie jej transportu, uzależniona jest ona od kategorii niebezpieczeństwa, do której dany posłaniec należy.

Kategorie te są następujące:

Kategoria A: Posłańcy, kursujący wyłącznie w obrębie jednego z następujących miast: Warszawa, Kraków, Lwów, Lublin, Radom, Częstochowa, Kielce, Nowy Sącz, Piotrków, Przemyśl, Rzeszów, Siedlce, Stanisławów, Tarnów i Tomaszów Mazowiecki.

Kategoria B: Posłańcy, kursujący w obrębie jednej z pozostałych miejscowości.

Kategoria C: Posłańcy, kursujący ze zmianą miejscowości bez względu na używane środki komunikacyjne.

Najwyższe sumy ubezpieczenia względnie maksymalne granice odpowiedzialności wynoszą:

1. dla poszczególnego posłańca bez asysty w kategoriach niebezpieczeństwa A — 40 000, B — 25 000, C — 15 000;
2. dla poszczególnego posłańca z asystą w kategoriach niebezpieczeństwa A — 300 000, B — 225 000, C — 150 000.

Asysta ma miejsce wówczas, jeżeli ubezpieczony posłaniec wykonywa transporty zawsze w asyście drugiej dorosłej osoby, nie posiadającej przy sobie ubezpieczonych walorów.

Ochrona ubezpieczeniowa ogranicza się w każdym wypadku do osób, które są imiennie podane, zaś co do imiennie

ubezpieczonych zastępców ma miejsce tylko wówczas, gdy zastępca wykonywa transport w miejsce ubezpieczonego posłańca. Zastępcami są osoby, które w razie przeszkody w kursowaniu posłańca wykonują transporty w jego zastępstwie. Zastępcy, którzy wykonują transporty, nie zastępując przy tym żadnego z ubezpieczonych posłańców, uważani są w każdym przypadku jako nieubezpieczeni samodzielni posłańcy.

Dla zastępców nie podaje się sum ubezpieczenia, ani też nie pobiera się za nich składek. Są oni zawsze ubezpieczeni na sumę, jaka obowiązuje dla posłańca, w którego zastępstwie zastępca transport wykonywa.

Ubezpieczeni posłańcy mogą wzajemnie zastępować się jako zastępcy posłańców, jeżeli to zostało zadeklarowane przy zawarciu ubezpieczenia. W razie obrabowania zastępcy posłańca, musi być przeprowadzony dowód, że w chwili rabunku posłaniec, którego zastąpiono, nie wykonywał sam transportu.

Dla każdego posłańca należy deklarować oddzielną sumę ubezpieczenia.

Stopy składek wynoszą:

dla poszczególnych posłańców względnie grup posłańców w kategoriach niebezpieczeństwa: A 4.4%, B 6.6%, C 11%.

Posłańców, należących do różnych kategorii niebezpieczeństwa, zalicza się do kategorii najwyższej. Jeżeli przy tym oznaczono sumy ubezpieczenia w różnej wysokości dla poszczególnych kategoryj niebezpieczeństwa, od różnicy sum wyższej i niższej kategorii oblicza się składkę według stawki dla niższej kategorii w wypadku, gdy dla niższej kategorii zadeklarowaną została wyższa suma ubezpieczona.

Większość spółdzielni korzysta z ubezpieczenia zbiorowego, zawartego przez Związek, w ramach którego przewidziane są następujące udogodnienia:

1. możliwe jest (i z reguły zawierane przez spółdzielnie) ubezpieczenie bez podawania nazwisk posłańców.

Jednakże w tym wypadku zwraca się uwagę na to, że jakkolwiek ubezpieczenie posłańców od rabunku jest — jak wszystkie ubezpieczenia rabunkowe — ubezpieczeniem na pierwsze ryzyko, może zachodzić tutaj niedoubezpieczenie, mianowicie jeżeli się okaże, że w czasie rabunku wykonywało transporty więcej posłańców, niż ich ubezpieczono, odszkodowanie będzie przyznane tylko w tym stosunku, w jakim liczba posłańców ubezpieczonych ma się do liczby posłańców faktycznie transportami zatrudnionych.

2. przy większej ilości posłańców następuje obniżka stopy składek. A mianowicie spółdzielnia opłaca:

za pierwszego posłańca kategoria A — 4,4%, B — 6,6%, C — 11,0%;
za drugiego posłańca kategoria A — 3,6%, B — 5,4%, C — 9,0%;
za trzeciego posłańca kategoria A — 2,8%, B — 4,2%, C — 7,0%;
za każdego następnego posłańca kategoria A — 1,8%, B — 2,7%, C — 4,5%.

Przy czym, jeżeli:

a) dla poszczególnych posłańców przewidziane są różne sumy ubezpieczenia, to przy taryfowaniu za pierwszego posłańca uważa się posłańca ubezpieczonego na najwyższą sumę, za drugiego — posłańca ubezpieczonego na następną, co do wysokości sumę itd.

b) zgłoszeni do ubezpieczenia posłańcy należą do różnych kategoryj niebezpieczeństwa, to przy różnych sumach ubezpieczenia taryfowanie przeprowadza się w następującej kolejności:

1. wszyscy posłańcy należący do kategorii C,
2. wszyscy posłańcy należący do kategorii B,
3. wszyscy posłańcy należący do kategorii A.

c) przy asyście udziela się ustępstwa w wysokości 40%.

Ubezpieczenie transportowe

Ubezpieczeniem są objęte wszelkie ładunki, otrzymywane i wysyłane przez Spółdzielnię, która zgłosiła swoje przystąpienie do ubezpieczenia zbiorowego.

Spółdzielnia, która przystąpiła do ubezpieczenia, winna zgłaszać wszystkie bez wyjątku transporty.

Ładunki otrzymywane i wysyłane winny być zapisywane kolejno za numerami bieżącymi do specjalnego dziennika ubezpieczeń, którego wzór dołączony został do okólnika. Ładunki odchodzące winny być zapisywane przed ich wysłaniem, a przychodzące natychmiast po otrzymaniu wiadomości o ich wysłaniu, najpóźniej jednak po otrzymaniu faktury lub innego piśmiennego zawiadomienia. W dzienniku ubezpieczeń nie wolno dokonywać żadnych poprawek, skrobania, dopisywania lub wpisywania między wierszami. Towarzystwo winno być bezzwłocznie zawiadomione piśmiennie, na specjalnym formularzu, o pozycjach wpisanych do dziennika ubezpieczeń.

Niestosowanie się do powyższych przepisów zwalnia Towarzystwo od odpowiedzialności za wypadki i szkody, przy czym pobrana składka zwrotowi nie podlega.

Zapisywanie do kontroli ubezpieczeń i meldowanie Towarzystwu objętych niniejszą polisą ładunków nie może być zaniechane w żadnych okolicznościach, nawet gdyby ubezpieczający, jednocześnie z otrzymaniem faktury lub innego piśmiennego zawiadomienia o wysłaniu ładunku, dowiedział się, że przybył on na miejsce przeznaczenia i został wyładowany w stanie nieuszkodzonym.

Towarzystwo ma prawo w każdym czasie kontrolować przez swego delegowanego księgi handlowe i korespondencyjne ubezpieczającego, będące w związku z przewozem ładunku i sprawdzać na ich podstawie dziennik ubezpieczeniowy.

Sumę ubezpieczenia określa się wartością towaru w/g faktury, która stanowi również podstawę obliczenia odszkodowania.

Ubezpieczenie obejmuje:

a) transporty koleją,
b) „ samochodami,
c) „ furmankami.

Najwyższe sumy ubezpieczenia, jakie Towarzystwo przyjmuje na jedno ryzyko podczas każdego poszczególnego przewozu, wynoszą:

Zł 100 000 (złotych sto tysięcy) na jeden transport koleją,

Zł 50 000 (złotych pięćdziesiąt tysięcy) na jeden transport samochodem ciężarowym.

Zł 10 000 (złotych dziesięć tysięcy) na jeden transport furmankami.

A. Transporty kolejowe:

Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe w czasie transportu wskutek ognia, wypadków żywiołowych (piorun, powódź), katastrofy kolejowej oraz kradzieży całkowitej i częściowej, przy czym opłata składki od każdych zł. 1000 sumy ubezpieczenia wynosi:

Dla towarów jak:	za transport niekonwojowany	za transport konwojowany	Dodatkowa opłata za połamanie i wyciek:
I. Wyroby włókiennicze, galanteria, żywność, artykuły spożywcze i kolonialne, zboże i wszelkiego rodzaju nasiona, zapałki	15,—	11,—	—
II. Sztuczne nawozy, oleje, smary, farby, chemikalia w skrzyniach, wyroby szklane, porcelanowe i fajansowe: siano, słoma, pasza, owoce i ziemiopłody w ładunkach wagonowych . .	9,50	7,50	—
W transporcie takich towarów, jak wyroby szklane, porcelanowe, fajansowe, może być włączona odpowiedzialność Towarzystwa za połamanie, potłuczenie itp. uszkodzenia, które nie są spowodowane katastrofą kolejową, ale które powstały w czasie drogi wskutek wstrząsów, przeładunków itp. Za włączenie tej odpowiedzialności Towarzystwo pobiera od wyżej wymienionych stawek zasadniczych dodatkową dopłatę w wysokości	—	—	20,—

Dla towarów jak:	za transport nie-konwojowany	za transport kon-wojowany	Dodatkowa opłata za połamanie i wyciek:
III. **Maszyny rolnicze**			
1. nierozbieralne	2,50	2,25	3,—
2. rozbieralne			
a) opakowane	3,50	2,75	1,25
b) nieopakowane	4,—	3,—	1,50
IV. **Płyny** (prócz spirytusu i spirytualii)			
1. w beczkach żelaznych (franchisa redukcyjna 1 %)	7,30	6,10	5,—
2. w beczkach dębowych (franchisa redukcyjna 3 %)	7,30	6,10	8,—
3. w beczkach kasztanowych (franchisa redukcyjna 10 %)	7,30	6,10	8,—
4. w balonach szklanych, otoczonych słomianymi tulejami oraz zapakowanych w skrzyniach	7,30	6,10	10,—

Za włączenie do ubezpieczenia dodatkowego ryzyka dostawy towaru do kolei lub odstawy z kolei do odbiorcy w/g klauzuli dom/dom dolicza się po 10 % dopłaty do stawek zasadniczych w każdą stronę, przy czym w szkodach powstałych w czasie odstawy i dostawy wyłącza się odpowiedzialność Towarzystwa za kradzież częściową.

Minimum opłaty za każdy poszczególny transport wynosi zł. 5.

Ew. szkody w transporcie kolejowym Towarzystwo likwidować będzie na podstawie urzędowego protokółu kolejowego, listu przewozowego (lub wtórnika) oryginalnych faktur lub uwierzytelnionych odpisów tychże oraz rachunku strat.

B. **Transporty samochodami**

Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada za szkody powstałe podczas przewozu w obrębie Gen. Gubernatorstwa samochodami ciężarowymi ubezpieczającego lub przedsiębiorstw spedycyjnych za ryzyka: ognia, katastrofy środka lokomocji, udowodnionego rabunku oraz kradzieży całych kolii, jednak z wyłączeniem kradzieży częściowej — przy opłacie stawki za każdy poszczególny transport.

I. **Towarów wymienionych w poz. A. I.**

a) przy odległości	do 50 km	4,10
b) „ „	„ 150 „	6,10
c) „ „	„ 300 „	7,80
d) „ „	ponad 300 „	10,20

II. Maszyn rozbieralnych i nierozbieralnych **nowych**

a) przy odległości	do 50 km	2,—
b) „ „	„ 150 „	3,10
c) „ „	„ 300 „	3,90
d) „ „	ponad 300 „	5,40

III. Maszyn używanych

a) przy odległości	do 50 km	2,40
b) „ „	„ 150 „	3,25
c) „ „	„ 300 „	4,80
d) „ „	ponad 300 „	5,60

Minimum opłaty jaką pobiera się za każdy transport wynosi zł. 5.

W transportach samochodowych załamanie się samochodu lub jego karoserii, jak również przyczepki wskutek przeciążenia lub wadliwego załadowania wozu nie jest równoznaczne z katastrofą.

W transportach samochodowych obowiązuje poza kierowcą (szoferem) obecność pełnoletniego konwojenta.

W wypadku szkody obsługa samochodu winna spisać protokół domowy z podaniem okoliczności, w jakich powstał wypadek i zaświadczyć w miejsce przysięgi swoimi podpisami za zgodność z prawdą.

W razie napadu rabunkowego i większej kradzieży oraz w ogóle większej szkody, należy powiadomić najbliższy posterunek Policji, celem spisania odnośnego protokółu policyjnego.

C. **Transport furmankami**

Zakres jak i warunki ubezpieczenia transportów furmankami są te same, jak przy transportach samochodowych.

Składki jak wyżej — z dodatkiem 25%.

Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej

Zakres ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa odpowiedzialność, która może wyniknąć dla ubezpieczającego ze źródła niebezpieczeństwa, określonego w umowie na podstawie obowiązujących w chwili zawarcia umowy ustaw, dotyczących obowiązku odszkodowania, z powodu szkód, wyrządzonych przez śmierć, cielesne obrażenie lub uszkodzenie zdrowia osób trzecich, jak również przez uszkodzenie cudzej własności. Za uszkodzenie cudzej własności uważa się tylko uszkodzenie albo zniszczenie materialnych przedmiotów z wykluczeniem pieniędzy, papierów wartościowych, kosztowności, zegarków, dokumentów i pism wszelkiego rodzaju.

Innymi słowy ubezpieczenie to obejmuje odpowiedzialność, do jakiej może być pociągnięta spółdzielnia z tytułu szkód wynikłych z prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego czy przemysłowego (np. przy przeładunku towarów, zepsuciu się urządzeń itp.).

Wyłączone są z ubezpieczenia:

a) roszczenia przeciw ubezpieczającemu z tytułu naruszenia przepisów ustaw, regulujących stosunki służbowe, wskutek niedokonanego wymaganego zgłoszenia lub zawiadomienia (np. stosownie do postanowień, zawartych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym);

b) roszczenia przeciw ubezpieczającemu z tytułu umowy o najem usług lub z tytułu ustaw, dotyczących dalszego wypłacania uposażenia, utrzymania, zaopatrzenia albo lekarskiej pomocy.

Zgodnie z powyższym Towarzystwo Ubezpieczeń obowiązane jest do wypłaty odszkodowania, które winien zapłacić ubezpieczający na podstawie zatwierdzonego przez Towarzystwo Ubezpieczeń uznania, na podstawie zawartej przez Towarzystwo Ubezpieczeń lub za jego zezwoleniem ugody lub na podstawie prawomocnego wyroku sądowego oraz do obrony przed nieuzasadnionymi lub wygórowanymi roszczeniami.

Jeżeli ubezpieczający ma dać zabezpieczenie na mocy zapadłego wyroku sądowego w przedmiocie objętego ubezpieczeniem roszczenia osoby trzeciej, to obowiązek Towarzystwa Ubezpieczeń rozciąga się również na danie takiego zabezpieczenia.

Ubezpieczenie obejmuje także niezbędne koszty sądowej i pozasądowej obrony przeciw roszczeniom osoby trzeciej, jak również koszty obrony w postępowaniu karnym, wdrożonym z powodu czynu, który mógłby uzasadnić roszczenie z ubezpieczenia.

Postanowienie to obowiązuje także wówczas, jeżeli odszkodowanie na rzecz osoby trzeciej w ogóle nie będzie płatne. Jeżeli koszty poniesiono w sporze, prowadzonym na żądanie Towarzystwa Ubezpieczeń albo na jego polecenie, winno je Towarzystwo Ubezpieczeń zwrócić bez względu na sumy ubezpieczenia. Jeżeli roszczenia poszkodowanego przekraczają sumę ubezpieczenia, to Towarzystwo Ubezpieczeń ponosi powstałe koszty tylko w stosunku sumy ubezpieczenia do ogólnej sumy dochodzonych roszczeń, co odnosi się również do kilku procesów, wynikłych z jednego wypadku. Zakład ubezpieczeń jest jednak uprawniony zapłacić sumę ubezpieczenia i przypadające na niego koszty, narosłe do dnia zapłaty i odmówić dalszych świadczeń.

Jeżeli ubezpieczający nie zgodzi się na zaproponowany przez Towarzystwo Ubezpieczeń sposób zaspokojenia roszczenia osoby trzeciej drogą uznania, zapłaty lub ugody i przez to udaremni zlikwidowanie szkody, Towarzystwo Ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za nadwyżkę świadczeń w postaci czy to samego odszkodowania, czy też odsetek i kosztów, która powstanie wskutek nieprzyjęcia propozycji Towarzystwa Ubezpieczeń.

Towarzystwo Ubezpieczeń jest wolne od obowiązku odszkodowania, jeżeli ubezpieczający zaspokoi bez jego zgody osobę trzecią albo uzna jej roszczenie, chyba że ubezpieczający nie mógł odmówić zaspokojenia albo uznania roszczenia bez popełnienia widocznej niesłuszności, a przy tym nie przekroczył swego prawnego zobowiązania.

Towarzystwo Ubezpieczeń nie odpowiada, jeśli chodzi o:

c) kary pieniężne (grzywny) sądowe lub administracyjne, względnie konfiskaty;

d) roszczenia ze strony członków zarządu, samodzielnych kierowników (prokurentów) i likwidatorów;

e) roszczenia z powodu szkód, spowodowanych wadliwością dostarczonych przez ubezpieczającego wyrobów, towarów albo robót; jeżeli jednak chodzi o uszkodzenie osób, Towarzystwo Ubezpieczeń nie odpowiada tylko wówczas, gdy ubezpieczający znał albo powinien był znać te wadliwe właściwości;

f) za roszczenia z powodu uszkodzenia cudzej własności przez ogień, wybuch, dym, sadzę, gazy, parę, ciepło lub zimno, opady, wody odpływowe, wilgoć, wyciekanie, tworzenie się grzyba, zapach, łoskot, wstrząśnienie, zapadnięcie, osuwanie się ziemi, następnie szkody, wyrządzone przez zwierzynę lub bydło w zasiewach lub kulturach;

g) za roszczenia z powodu uszkodzenia przedmiotów, które oddano ubezpieczającemu lub osobie za niego działającej do użycia lub do postąpienia z nimi według zlecenia (na przykład przechowanie, wysłanie, naprawa), do roboty lub pod dozór, albo które w jego pieczy się znajdują.

Terminy ubezpieczenia

Przy ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej mają zastosowanie zarówno termin roczny z automatyczną prolongatą, ubezpieczenie długoletnie, jak i krótkoterminowe z tym jednak, że przy tym ostatnim oblicza się za czas trwania ubezpieczenia nieprzekraczający miesiąca 25% składki rocznej, za ubezpieczenie do trzech miesięcy 50%, do sześciu miesięcy 75%, a za ubezpieczenie ponad sześć miesięcy pełną składkę roczną, przy czym p r z y z a p ł a c i e s k ł a d k i z g ó r y za 5 lat udziela się ustępstwa w wysokości rocznej składki, przy zapłacie za 10 lat w wysokości składki za 2½ lat.

Zakres rzeczowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej

Włączona jest do ubezpieczenia (bez potrzeby wpłacania osobnej składki):

a) osobista odpowiedzialność pracowników w wykonywaniu obowiązków służbowych, nadto

b) odpowiedzialność wynikająca z posiadania gruntów, domów i lokali w charakterze właściciela, najmobiorcy, dzierżawcy lub użytkowcy, o ile grunty te, domy i lokale przeznaczone są wyłącznie do użytku ubezpieczonego przedsiębiorstwa lub na mieszkanie ubezpieczającego albo dla jego celów zawodowych;

c) odpowiedzialność z tytułu urządzeń humanitarnych dla urzędników i innych zatrudnionych osób oraz robotników, o ile są przeznaczone wyłącznie dla ubezpieczonego przedsiębiorstwa na przykład jadłodajni, łazienek, kolonii wakacyjnych, domów wypoczynkowych itp. oraz z tytułu ćwiczeń i urządzeń obrony przeciwlotniczej, jako też istniejących w obrębie przedsiębiorstwa urządzeń zrzeszeń sportowych i innych. Wykluczoną jest jednak odpowiedzialność z tytułu działalności tych zrzeszeń jako takich oraz osobista odpowiedzialność członków z tytułu współuczestnictwa w zrzeszeniach sportowych czy innych. Ryzyka te mogą stanowić przedmiot osobnego ubezpieczenia.

Ubezpieczeniem jest również objęte tak zwane ubezpieczenie przezornościowe w następującej rozciągłości:

„Odpowiedzialnością Towarzystwa są objęte nowe ryzyka powstałe po zawarciu umowy ubezpieczenia, a to od chwili ich powstania. Ubezpieczający nie ma obowiązku osobnego zawiadomienia Towarzystwa o powstaniu nowego ryzyka. Jednakże na żądanie Towarzystwa, które może być wyrażone w formie uwagi wydrukowanej w dokumencie ubezpieczenia, obowiązany jest ubezpieczający zawiadomić Towarzystwo o każdym nowym ryzyku w ciągu miesiąca od otrzymania tego żądania. Jeżeli ubezpieczający zaniedba doniesienia w właściwym czasie, lub jeżeli w ciągu miesiąca od otrzymania przez Towarzystwo doniesienia nie zostanie umówiona składka za nowe ryzyko, wówczas uchylona będzie odpowiedzialność Towarzystwa za nowe ryzyko i to wstecz od chwili jego powstania. W razie zajścia wypadku szkody przed złożeniem doniesienia o nowym ryzyku, obowiązany jest ubezpieczający udowodnić, że nowe ryzyko powstało dopiero po zawarciu ubezpieczenia, i to w czasie, w którym nie upłynął jeszcze termin dla złożenia doniesienia.

Jako osobne ryzyko wymaga zgłoszenia:

a) utrzymywanie i używanie koni,

b) posiadanie i używanie pojazdów mechanicznych,

c) posiadanie i używanie bocznic kolejowych.

Układ sum ubezpieczenia jest ustalony z góry przez taryfę i nie może być przez ubezpieczającego dowolnie zmieniony.

Zasadniczo obowiązują następujące sumy ubezpieczenia:

zł. 150 000 za poszkodowanie lub zabicie osób wskutek jednego zdarzenia bez względu na ich ilość, oraz zł 15 000 za uszkodzenie cudzej własności wskutek jednego zdarzenia.

Możliwe jest p o d w y ż s z e n i e granicy świadczeń do

zł 300 000 (30 000) jednak najwyżej zł 150 000 za osobę) względnie

zł. 600 000 (60 000) jednak najwyżej zł. 150 000 za osobę).

Wspomniane wyżej ubezpieczenie przezornościowe jest ograniczone do kwoty zł. 75 000 dla świadczeń za poszkodowanie lub zabicie osób oraz zł 7500 z uszkodzenia cudzej własności, o ile w dokumencie ubezpieczenia niższych sum nie oznaczono.

Składki

Podane niżej stawki obowiązują przy najniższym układzie sum ubezpieczenia to jest 150 000 / 15 000 zł. Przy podwyższeniu tych sum do 300 000 / 30 000 zł. stawki ulegają zwyżce o 15%, a przy podwyższeniu do 600 000 / 60 000 o 30%.

S p ó ł d z i e l n i e r o l n i c z o - h a n d l o w e

Stawka wynosi 4,90 zł. od każdego stale zatrudnionego w spółdzielni pracownika (najmniej 60 zł.).

Składkę oblicza się według ogólnej ilości stale lub jako siły pomocnicze w ubezpieczonym przedsiębiorstwie zatrudnionych osób. Do obliczenia składki za siły pomocnicze należy przyjąć najwyższą ilość osób zatrudnionych pomocniczo w jednym i tym samym dniu w ciągu roku ubezpieczenia. Za osoby pomocniczo zatrudnione oblicza się jedną trzecią składki taryfowej.

S p ó ł d z i e l n i e m l e c z a r s k i e (i inne mające charakter przemysłu spożywczego).

Stawka wynosi 3 zł od pracownika (najmniej 25 zł.). Sposób obliczania składki od sił pomocniczych — jak wyżej.

Od składki w ten sposób obliczonej mogą być udzielone następujące opusty z tym ograniczeniem, że najwyższa kwota składki wynikająca z obliczenia w poszczególnych stopniach poniżej zamieszczonej skali stanowi zarazem składkę minimalną dla następnego stopnia skali:

przy co najmniej	10	osobach	5%
„ „ „	25	„	10%
„ „ „	50	„	15%
„ „ „	100	„	20%
„ „ „	200	„	25%
„ „ „	500	„	30%
„ „ „	1000	„	35%

Zarówno spółdzielnie handlowe jak i wytwórcze opłacają dodatkowo z tytułu:

a) posiadania koni — 27,45 zł. od jednego konia,

b) posiadania (dzierżawienia) bocznic (przemysłowych torów kolejowych) z włączeniem odpowiedzialności wynikającej, z umowy zawartej z zarządem kolei

do 1000 wagonów za wagon: 0,13 minimalnie zł 32,

ponad 1000 wagonów za wagon: 0,09 minimalnie zł. 125.

W razie wyłączenia odpowiedzialności za uszkodzenie wagonów opłaca się 50% powyższych stawek.

(Za przemysłowe tory kolejowe uważa się tory prywatne, które umożliwiają bezpośrednie przesuwanie wagonów z torów i na tory kolei żelaznej, służącej do ruchu publicznego).

za każde przejście uliczne .	22,25 zł
za każde przejście dróg polnych i ścieżek	6,65 zł
za skrzyżowanie torów kolejowych	11,15 zł

Spółdzielnie kredytowe

do 25 osób — za osobę — 3,20 zł, najmniej 25 zł,

do 50 osób — za osobę — 2,80 zł, najmniej 80 zł,

do 100 osób — za osobę — 2,15, najmniej 140 zł.

Opust za udział własny

W razie umówienia u d z i a ł u w ł a s n e g o ubezpieczającego w wysokości 10% przy uszkodzeniu cielesnym osób,

a 20 % przy uszkodzeniu przedmiotów, najmniej jednak 100 zł w poszczególnym wypadku szkody, udziela się 15 % opustu.

Opłaty uboczne

Oprócz składki pobiera się ustawową opłatę stemplową oraz następujące opłaty za wystawienie dokumentu ubezpieczenia względnie pokwitowania składki:

a) od każdego dokumentu ubezpieczenia przy składce

do 40,— zł	2,— zł
do 100,— zł	4,— zł
ponad 100,— zł	6,— zł

b) od każdego dodatku do polisy . . . . 1.— zł

c) od każdego kwitu składkowego . . . . 0,50 zł

Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków

Za wypadek uważa się każde od woli ubezpieczonego niezależne zdarzenie, działające z zewnątrz na jego ciało w sposób nagły i niespodziewany, w którego bezpośrednim następstwie ubezpieczony doznał uszkodzenia zdrowia, powodującego śmierć bądź stałe kalectwo albo przemijającą niezdolność do pracy (kalectwo o przemijających skutkach). Za zdarzenie takie uważa się również oparzenie, działanie uchodzącego gazu i porażenie od pioruna lub prądu elektrycznego.

W myśl powyższego uważa się również za wypadek objęty ubezpieczeniem: zwichnięcie oraz naderwanie lub przerwanie mięśni lub ścięgien, powstałe skutkiem nieprzewidzianego zewnętrznego zdarzenia, jak również zakażenie krwi, będące bezpośrednim następstwem doznanego wypadku.

Natomiast ubezpieczenie nie rozciąga się na wypadki wszelkich zwykłych zachorzeń i stanów chorobowych, szczególnie chorób epidemicznych, infekcyjnych i inwazyjnych, oraz wewnętrznego zatrucia się, na stan wywołany wrażeniami psychicznymi, na wpływy atmosfery, temperatury i światła, szczególnie zaziębienia, zmarznięcia, odmrożenia, porażenia słonecznego i udaru spowodowanego gorącem, chyba, że ubezpieczony był na te wpływy narażony. Ubezpieczenie nie rozciąga się również na stan wywołany działaniem promieni słonecznych, Roentgena, radium itp., na zatrucia, zakażenia wszelkiego rodzaju oraz choroby wywołane pracą zawodową, jak również uszkodzenia, powstałe skutkiem długotrwałych lub nadmiernych wysiłków fizycznych.

Ubezpieczeniem nie są objęte: zemdlenia, zawroty głowy, udary, skurcze, ataki epileptyczne, paraliże z ich skutkami, wszelkiego rodzaju przepukliny (ruptury) i ich skutki, niedrożność jelit, wrzody na podudziu, skręt kiszek, zapalenie ślepej kiszki i wyrostka robaczkowego, uszkodzenie żylaków, oraz choroby powstałe wskutek ukąszenia owadów.

Dalej Towarzystwo Ubezpieczeń nie odpowiada w pewnych szczególnych wypadkach, w których bezpieczeństwo osobiste ubezpieczonego jest w wyższym stopniu narażone, a więc na przykład przy ćwiczeniach ekwilibrystycznych, kąpaniu i pływaniu, jeżdżeniu łódką bez przewoźnika itp.

Terminy ubezpieczenia

Ubezpieczenie od następstw wypadków może być zawarte na rok lub szereg lat, najdłużej jednak na 10 lat. Zawarcie ubezpieczenia na 10 lat jest jednak dozwolone tylko dla osób, które nie przekroczyły 50-go roku życia.

Przy ubezpieczeniach zawartych na lat 5 udziela się 5 % opustu, przy ubezpieczeniach 10-letnich 10 %.

Jeżeli czas trwania ubezpieczenia wynosi mniej niż rok, oblicza się przy ubezpieczeniach jednostkowych:

za 1-miesięczny czas trwania ubezpieczenia 25 % składki rocznej,

za 3-miesięczny czas trwania ubezpieczenia 50 % składki rocznej,

za 6-miesięczny czas trwania ubezpieczenia 75 % składki rocznej,

a za czas trwania powyżej 6 miesięcy pełną składkę roczną.

Szczególne warunki ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Do ubezpieczenia od następstw wypadków nadają się w zasadzie tylko osoby umysłowo i cieleśnie zdrowe i normalnie zbudowane.

Do ubezpieczenia przyjmuje się na ogół w wieku od 14 do 65 lat. Osoby, które ukończyły 60-ty rok życia w chwili złożenia wniosku, mogą zawierać jedynie ubezpieczenia roczne za opłatą składki podwyższonej o jeden stopień niebezpieczeństwa i to tylko wtedy, gdy są cieleśnie zdrowe i krzepkie.

Nie mogą być przyjęte do ubezpieczenia osoby dotknięte poważnymi wadami cielesnymi lub umysłowymi (umysłowo chorzy, ociemniali, głusi, niemi, w wysokim stopniu krótkowzroczni, niedosłyszący, ułomni), nadto osoby cierpiące na ciężkie choroby, jak: rozstrój nerwowy, kiłę, gruźlicę, choroby serca, schorzenia rdzenia pacierzowego, cukrzycę, osoby miewające napady omdlenia, kurczów, zawroty głowy, lub które doznały udaru, nadmiernie otyli oraz osoby, które wskutek wypadku lub choroby stały się w wyższym stopniu niż w 60% trwale niezdolne do pracy. Wykluczeni są wreszcie z ubezpieczenia alkoholicy i cierpiący na delirium tremens.

Osoby dotknięte drobnymi wadami fizycznymi lub nieznacznym kalectwem albo mniej poważnymi chorobami, mogą być przyjęte do ubezpieczenia na warunkach ograniczonych albo za opłatą podwyższonej składki.

Ubezpieczenie od następstw wypadków rozciąga się:

1. na wypadek śmierci;

2. na wypadek trwałej niezdolności do pracy (inwalidztwa);

3. na wypadek czasowej niezdolności do pracy (dzienne odszkodowanie).

W miejsce wymienionego pod 3. dziennego odszkodowania może być ubezpieczony zwrot kosztów potrzebnych na przeprowadzenie leczenia (kosztów leczenia) przy zastosowaniu następującego zastrzeżenia:

„Niezależnie od odszkodowania, przypadającego na zasadzie ogólnych warunków ubezpieczeń, wynagradza Towarzystwo w razie nieszczęśliwego wypadku koszty leczenia niezbędnego dla usunięcia skutków wypadku, wynikłe w pierwszym roku po jego wydarzeniu się (honoraria lekarskie według urzędowej taksy lekarskiej z uwzględnieniem stosunków ubezpieczającego, koszty lekarstw i innych przepisanych przez lekarza środków leczniczych, opatrunków, koszty przejazdu do lekarza lub zakładu leczniczego, koszty leczenia i utrzymania w zakładzie leczniczym oraz koszty roentgenogramów),

tudzież koszty protez i innych według uznania lekarskiego koniecznych środków. Nie podlegają zwrotowi koszty odżywiania i utrzymania, koszty podróży do miejscowości kąpielowych i wypoczynkowych, jak również koszty opieki w czasie choroby, o ile przyzwanie osób, trudniących się zawodowo pielęgnowaniem, nie nastąpiło z polecenia lekarza.“

Najczęściej używany jest następujący stosunek sum (względnie ich wielokrotność):

1000 zł na wypadek śmierci;

2000 zł na wypadek niezdolności do pracy;

1 zł tytułem dziennego odszkodowania.

Nie jest konieczne ubezpieczenie dla wszystkich trzech ryzyk łącznie. Możliwe są następujące kombinacje:

1. wyłączne ubezpieczenie od niezdolności do pracy;

2. ubezpieczenie na wypadek śmierci i niezdolności do pracy;

3. ubezpieczenie dziennego odszkodowania i od niezdolności do pracy;

Nie jest więc dopuszczalne tylko ubezpieczenie na wypadek śmierci lub tylko dziennego odszkodowania.

Wysokość ubezpieczonego dziennego odszkodowania nie może przenosić $\frac{1}{3}$‰ a zatem $\frac{1}{3000}$ części razem wziętych sum ubezpieczonych na wypadek śmierci i stałej niezdolności do pracy.

Suma ubezpieczenia kosztów leczenia nie może być oznaczona poniżej kwoty 1000 zł. Najwyższa dopuszczalna suma ubezpieczona wynosi 5000 zł.

Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków może obejmować wypadki, jakie mogą się wydarzyć bądź tylko w czasie wykonywania zawodu, bądź w zawodzie oraz w drodze do niego i powrotnej, bądź też wreszcie wszelkie wypadki w życiu codziennym (z ograniczeniami, wynikającymi z wyżej podanych przepisów).

Obok ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków indywidualnego, mamy ubezpieczenie zbiorowe, kiedy spółdzielnia zgłasza do ubezpieczenia większą ilość osób.

Zbiorowe ubezpieczenie od następstw wypadków może być zawarte w następujących formach:

a) z podaniem nazwisk ubezpieczonych osób. Osoby ubywające z ubezpieczenia należy podawać tak jak wstępujące w ich miejsce dodatkowymi odpowiednimi zgłoszeniami. Osoby wstępujące uważa się jako ubezpieczone od terminu wysłania zgłoszenia;

b) bez podania nazwisk ubezpieczonych osób, jednak tylko wówczas, jeżeli wszyscy urzędnicy lub pracownicy przedsiębiorstwa, względnie wszyscy uczestnicy oznaczonego z góry koła osób zostają równocześnie ubezpieczeni i to na sumy nie wyższe, niż 20 zł z tytułu dziennego odszkodowania. 40 000 zł na wypadek stałego kalectwa i 20 000 zł na wypadek śmierci na osobę.

Składki

a) Ubezpieczenie w pełnym zakresie:

Klasa ryzyka	Składka roczna za: 1000 zł kapitału na wypadek śmierci zł	1000 zł kapitału na wypadek stałego kalectwa zł	1 zł dziennego odszkodowania zł
1	0,85	1,70	5,95
2	1,05	2,10	7,35
3	1,20	2,40	8,40
4	1.45	2,90	10,15
5	1,70	3,40	11,90
6	2,10	4,20	14,70
7	2,90	5,80	20,30
8	3,80	7,60	26,60

b) Ubezpieczenie od wypadków w zawodzie z włączeniem dróg do pracy i z powrotem:

Klasa ryzyka	Składka roczna za: 1000 zł kapitału na wypadek śmierci zł	1000 zł kapitału na wypadek stałego kalectwa zł	1 zł dziennego odszkodowania zł
1	0,60	1,20	4,20
2	0,80	1,60	5,60
3	0,95	1,90	6,65
4	1,20	2,40	8,40
5	1,45	2,90	10,15
6	1,85	3,70	12,95
7	2,65	5,30	18,55
8	3,55	7,10	24,85

c) Ubezpieczenie od wypadków w zawodzie bez dróg do pracy i powrotnych:

Klasa ryzyka	Składka roczna za: 1000 zł kapitału na wypadek śmierci zł	1000 zł kapitału na wypadek stałego kalectwa zł	1 zł dziennego odszkodowania zł
1	0,50	1.00	3,50
2	0,70	1,40	4,90
3	0,85	1,70	5,95
4	1,10	2,20	7,70
5	1,35	2,70	9,45
6	1,75	3,50	12,35
7	2,55	5,10	17,85
8	3,45	7,90	24,15

Jeżeli chodzi o pracowników poszczególnych spółdzielni, przydział do poszczególnych klas ryzyka wygląda jak następuje:

W spółdzielniach r o l n i c z o - h a n d l o w y c h :

dyrekcja, personel biurowy (włącznie z buchalterią) — 1 klasa ryzyka,

woźni, pracownicy mający nadzór nad magazynami — 2 klasa ryzyka,

inkasenci i chłopcy do posyłek — 3 klasa ryzyka,

pracownicy sklepowi — 3 do 5 klasa ryzyka,

pracownicy magazynowi — 5 klasa ryzyka.

W spółdzielniach m l e c z a r s k i c h :

kierownicy handlowi, personel biurowy — 1 klasa ryzyka,

kierownicy techniczni — 3 klasa ryzyka,

nadmleczarze — 6 klasa ryzyka, mleczarze przy napędzie ręcznym — 6 klasa ryzyka,

mleczarze przy napędzie mechanicznym — 7 klasa ryzyka.

W spółdzielniach k r e d y t o w y c h :

wszyscy pracownicy (z wyjątkiem woźnych i inkasentów) — jak wyżej — 1 klasa ryzyka.

Przy większej ilości ubezpieczonych osób udziela się ustępstwa:

4	do	5 osób	10 %
6	do	20 osób	15 %
21	do	100 osób	20 %
	ponad	100 osób	25 %.

Opłaty uboczne — jak przy ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej.

Ubezpieczenie samochodów

Ubezpieczenie samochodów obejmuje trzy rodzaje ubezpieczeń:

a) ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej z tytułu szkód, jakie mogą ponieść osoby trzecie w związku z ruchem samochodu,

b) ubezpieczenie pasażerów i kierowcy od następstw nieszczęśliwych wypadków,

c) auto — casco.

Tabela 1

	Odpowiedzialność cywilna		
Za uszkodzenie kilku osób do . .	600 000	300 000	150 000
„ „ jednej osoby do .	200 000	150 000	150 000
„ „ cudzej własności do	60 000	30 000	15 000
1. 3-kołowe	170	150	130
2. 4-kołowe do 10 HP	170	150	130
11 „ 15 „ . . . . . 16 „ 19 „	260	230	200
20 „ 23 „ . . . . . 20 „ 23 „ . . . . . 24 „ 28 „ . . . . . 29 „ 30 „ . . . . . 31 „ 34 „ . . . . . 35 „ 37 „	345	305	265
38 „ 40 „ . . . . . 41 „ 45 „ . . . . . 46 „ 55 „ . . . . . 56 „ 60 „	500	445	385
61 „ 75 „ . . . . . 76 „ 90 „ . . . . . 91 „ 115 „	675	600	520
ponad 115 „ . . . . . 3. Przyczepki do samochodów osob.	W połączeniu z samochodem bez dodatkowej składki		

Tabela 2

	Odpowiedzialność cywilna		
Za uszkodzenie kilku osób do . .	600 000	300 000	150 000
„ „ jednej osoby do .	200 000	150 000	150 000
„ „ cudzej własności do	60 000	30 000	15 000
a) do 1-ej tony			
„ 100 cm³	105	95	80
ponad 100 — 200 cm³	155	140	120
„ 200 — 500 cm³	210	185	160
„ 500 — 19 HP	260	230	200
„ 20 — 30 HP	340	300	260
„ 30 HP	390	345	300
b) ponad 1 tonę			
do 1,5 tony	440	390	340
ponad 1,5 — 2,75 tony	520	460	400
„ 2,75— 3,75 „	600	530	460
„ 3,75— 4 „	650	575	500
„ 4 — 6 „	700	620	540
„ 6 „	780	690	600
Przyczepki do samoch. ciężarowych	W połączeniu z samochodem nie pobiera się składki dodatkowej		

Istotę tego ubezpieczenia oraz jego zakres omówiliśmy przy omawianiu ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej w ogólności. Pozostaje zatem zaznajomienie się ze składkami.

Składki te wynoszą:

a) dla prywatnych samochodów osobowych wszelkiego rodzaju, również samochodów kombinowanych, o ile zostały policyjnie dopuszczone jako samochody osobowe (patrz Tab. 1):

b) dla samochodów ciężarowych wszelkiego rodzaju nie podlegających koncesji oraz samochodów kombinowanych, o ile dopuszczone są policyjnie do ruchu jako samochody ciężarowe (patrz Tab. 2):

Przy ubezpieczeniu posiadaczy samochodów od odpowiedzialności cywilnej dopuszcza się możliwość umówienia udziału własnego ubezpieczającego w wysokości 10 % przy każdej szkodzie osobowej, i 20 % przy szkodzie rzeczowej, nie mniej jednakże niż 100,— zł w obu wypadkach, za udzieleniem 15 % rabatu od składki.

W uzupełnieniu ogólnych uwag wypowiedzianych odnośnie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, podajemy szczególne warunki tego ubezpieczenia, jeśli chodzi o pasażerów i kierowców samochodowych.

Taryfa odnośna odróżnia ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków pasażerów od takiegoż ubezpieczenia, kierowców zawodowych i konwojentów (stąd we wnioskach ubezpieczeniowych należy ich podawać osobno).

1. U b e z p i e c z e n i e p a s a ż e r ó w :

Ubezpieczenie dla pasażerów można zawierać:

z n i e o g r a n i c z o n ą ochroną ubezpieczeniową (włączone są wszelkie wypadki, które stoją w ścisłym związku przyczynowym z ruchem ubezpieczonego samochodu); albo

z o g r a n i c z o n ą ochroną ubezpieczeniową (włączone są tylko te wypadki, które powstały przez to, że samochód ubezpieczony sam uległ uszkodzeniu przez

wypadek, to jest przez zewnątrz nagle działające zderzenie).

Niezależnie od tego istnieją następujące możliwości ubezpieczenia:

System pauszalny Nr I, przy którym

dla określenia wysokości odszkodowania dla każdej poszczególnej osoby znajdującej się w chwili wypadku w samochodzie dzieli się ryczałtowe sumy przez ilość pasażerów znajdujących się w samochodzie w chwili wypadku z tym ograniczeniem, że odszkodowanie za jedną osobę nie może przekraczać $^1/_3$ sumy ubezpieczenia przy pojazdach mających więcej aniżeli 2 miejsca siedzące, a $^1/_2$ sumy ubezpieczenia przy pojazdach 2 siedzeniowych.

System pauszalny Nr II, według którego

każda podlegająca ubezpieczeniu pasażerów osoba, która w czasie wypadku znajdowała się w samochodzie, jest ubezpieczona tą częścią ubezpieczonych sum ryczałtowych, która wynika z podziału ubezpieczonych sum ryczałtowych przez ilość osób znajdujących się w samochodzie.

Na jedną osobę przypada jednakże najwyżej 100 000,— zł na wypadek śmierci, 150 000,— zł na wypadek kalectwa i 50,— zł dziennego odszkodowania przy przejściowej niezdolności do pracy.

Odnośne składki wynoszą:

	Zł 1000,— na wypadek śmierci	Zł 1000,— na wypadek stałej niezdolności do pracy	Zł 1,— dzienne odszkodowanie w razie przejściowej niezdolności do pracy
bez ograniczenia:			
a) System pauszalny I	1,45	1,45	3,40
b) System pauszalny II	1,70	1,70	3,75
z ograniczeniem:			
a) System pauszalny I	1,15	1,15	2,70
b) System pauszalny II	1,35	1,35	3,—

2. Kierowcy zawodowi i konwojenci: Ubezpieczenie można zawrzeć

z wyłączeniem jazd na motocyklach,

z włączeniem jazd na motocyklach.

Niezależnie od tego istnieją następujące możliwości ubezpieczeniowe:

a) bez podania nazwiska każdorazowego kierowcy ściśle oznaczonego we wniosku samochodu.

Wówczas ubezpieczenie obejmuje wypadki, którym każdorazowy kierowca samochodu we wniosku ściśle określonego przez to ulegnie, że samochód ten doznał uszkodzenia przez wypadek, to jest przez zewnątrz nagle działające zderzenie.

b) ubezpieczenie imienne, które obejmuje wypadki, jakim ubezpieczony kierowca ulegnie w czasie kierowania, używania lub obsługi różnych samochodów lub przy załadowywaniu wzgl. wyładowywaniu samochodu, z wyłączeniem motocykli.

Jeżeli stosunek służbowy z kierowcą ubezpieczonym został zerwany — wygasa ochrona ubezpieczeniowa odnośnie do dotychczasowego ubezpieczonego kierowcy imiennie podanego i przechodzi na tegoż następcę.

c) bez podania nazwiska i bez określenia bliższego samochodu, o ile wszyscy zatrudnieni kierowcy zawodowi i lub konwojenci ubezpieczającego ubezpieczeni są na równe sumy z wyłączeniem jazd na motocyklach.

W tym wypadku ubezpieczający jest zobowiązany zmianę personelu niezwłocznie zgłosić. Jeżeli stan zatrudnionego personelu w czasie wypadku jest większy, niż podano do ubezpieczenia, obniżają się sumy ustalone dla poszczególnych osób w tym stosunku, w jakim liczba ubezpieczonych (zgłoszonych) osób stoi do liczby faktycznie zatrudnionego personelu.

Składki wynoszą:

	Zł 1000,— na wypadek śmierci	Zł 1000,— na wypadek stałej niezdolności do pracy	Zł 1,— dzienne odszkodowanie w razie przejściowej niezdolności do pracy
bez używania motocykli	1,75	3,10	13,—
z używaniem motocykli	5,85	4,35	15,25

Auto-casco

Ubezpieczenie auto-casco jest ubezpieczeniem samochodu od wszelkich uszkodzeń, jakich ten może doznać w czasie ruchu czy też postoju. Tym samym ubezpieczenie to obejmuje nie tylko szkody wynikłe na skutek ognia (włączając w to

wybuch czy krótkie spięcie), kradzieży i rabunku (wraz z złośliwym uszkodzeniem przez osoby trzecie), ale również szkody powstałe wskutek wypadku.

Ubezpieczenie auto-casco rozciąga się w zasadzie tylko na samochód oraz te części przynależne, w które każda fabryka samochód normalnie wyposaża i które z tego powodu objęte są ceną katalogową. Wszelkie dalsze przybory, jak na przykład boczne reflektory ruchome, aparaty radiowe, stanowią wyposażenie nadzwyczajne i jako takie mogą być objęte umową ubezpieczenia tylko za wyraźnym wyszczególnieniem ich we wniosku i polisie oraz za specjalną opłatą.

Wartość ubezpieczenia od auto-casco zmniejsza znacznie klauzula, według której świadczenia Towarzystwa Ubezpieczeń odnośnie do kosztów naprawy, kosztów robocizny względnie kosztów za części zamienne ograniczone są do każdorazowo obowiązujących cen urzędowych. Przy szkodach całkowitych (szkoda totalna) wynagradza się tylko rzeczywistą wartość samochodu, która wynika z katalogu względnie urzędowo ustalonych cen maksymalnych, pomniejszonych o normalnie przyjęte, względnie warunkami ustalone potrącenia wskutek starości i zużycia.

Obok pełnego ubezpieczenia auto-casco, spotykamy ubezpieczenia częściowe, obejmujące tylko ubezpieczenia od ognia i kradzieży. Spotykamy też tutaj możliwość udziału ubezpieczającego w wysokości 300 zł.

Jeżeli chodzi o składki, to wynoszą one:

a) dla prywatnych samochodów osobowych wszelkiego rodzaju, również samochodów kombinowanych, o ile zostały policyjnie dopuszczone jako samochody osobowe (Tabela 1):

Tabela 1

	Ogień i kradzież	Pełne ubezp. Casco z udz. własn. zł. 300	Pełne ubezp. Casco bez udz. własn.
1. 3-kołowe	55	155	265
2. 4-kołowe do 10 HP	55	220	330
11 „ 15 „	55	220	330
16 „ 19 „	65	265	395
20 „ 23 „	80	285	440
24 „ 28 „	90	330	485
29 „ 28 „	95	350	530
31 „ 34 „	100	365	550
35 „ 37 „	105	375	570
38 „ 40 „	110	395	595
41 „ 45 „	120	420	615
46 „ 55 „	130	440	640
56 „ 60 „	155	485	680
61 „ 75 „	165	515	725
76 „ 90 „	175	550	770
91 „ 115 „	220	660	880
ponad 115 „	265	790	1100
3. Przyczepki do samochodów osob.	15	40	90

b) dla samochodów ciężarowych wszelkiego rodzaju nie podlegających koncesji oraz samochodów kombinowanych o ile dopuszczone są policyjnie do ruchu jako samochody ciężarowe.

Tabela 2

	Ogień i kradzież	Pełne ubezp. Casco z udz. własn. zł 300	Pełne ubezp. Casco bez udz. własn.
a) do 1-ej tony			
„ 100 cm³	25	65	100
ponad 100—200 cm³	45	130	200
„ 200—500 cm³	50	175	265
„ 500— 19 HP	55	220	350
„ 20— 30 HP	65	265	395
„ 30 HP	90	285	440
b) ponad 1 tonę			
do 1,5 tony	100	330	485
ponad 1,5 —2,75 tony	110	365	530
„ 2,75—3,75 „	130	395	570
„ 3,75—4 „	155	485	660
„ 4 —6 „	175	570	770
6	240	990	1320
Przyczepki do samochodów ciężarowych W zwykłym wykonaniu			
do 1-ej tony	15	35	90
ponad 1 do 2,5 ton	25	80	130
„ 2,5 — 5 „	35	110	175
„ 5 —10 „	55	165	265
„ 10 „	90	265	440

Opusty ilościowe

Spółdzielnie zrzeszone w Związku Rewizyjnym Spółdzielni otrzymują od wyżej podanych stawek dla wszystkich trzech rodzajów samochodów najwyższy rabat ilościowy w wysokości 20%.

Opłaty uboczne

Jak przy ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej.

Ubezpieczenie koni

Przy ubezpieczeniu koni Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada za szkody, które powstaną przez to, że konie na skutek choroby lub wypadku padną, muszą być dobite z konieczności, albo też staną się trwale nieprzydatne do pracy. Na przykład koń zachoruje na kolkę i padnie, albo koń skutkiem poślizgnięcia się złamie sobie nogę lub biodro i musi być dobity, albo też koń na skutek zbicia sobie przy padnięciu kolana, raka kopyta, puchlizny, kulawizny itp. nie zdechnie ani też nie musi być dobity z konieczności, lecz stanie się trwale nieprzydatny do pracy.

Trwała nieprzydatność zachodzi również wtedy, gdy chore zwierzę mimo co najmniej 2-miesięcznego nieprzerwanego leczenia przez lekarza weterynarii nie stało się znowu zdatne do użytku podanego w dowodzie ubezpieczenia, a powstałe podczas choroby koszty leczenia i wyżywienia osiągnęły co najmniej 1/5 sumy ubezpieczenia.

Zakład jednakże nie odpowiada za szkodę powstałą

z powodu zarazy lub choroby, o tyle, o ile ubezpieczającemu według przepisu ustawy przysługuje roszczenie o odszkodowanie ze środków publicznych lub przysługiwałoby mu, gdyby roszczenie to na skutek wykroczenia przeciwko policyjnym przepisom o zarazach nie było utracone.

Ubezpieczenie może być na podstawie osobnej umowy rozszerzone na straty, powstałe:

1. przez kradzież,
2. przez ogień i piorun,
3. przez to, że płód zostanie uszkodzony lub młode przy porodzie lub przed osiągnięciem minimalnej granicy wieku padnie lub musi być dobite z konieczności.

Do ubezpieczenia nie mogą być przyjęte konie, w wieku poniżej 3-miesięcy lub powyżej 14 lat.

Odszkodowanie wynosi 80% wartości, nie wyżej jednak 80% sumy ubezpieczenia.

Ubezpieczający jest obowiązany zgłosić do ubezpieczenia wszystkie przez siebie posiadane zwierzęta tego samego gatunku, o ile nadają się do ubezpieczenia, i mieć je ubezpieczone w ciągu trwania umowy ubezpieczenia. Zakład ma prawo na specjalny wniosek przyjąć do ubezpieczenia tylko część zwierząt nadających się do ubezpieczenia.

Terminy ubezpieczenia

Umowa o ubezpieczenie koni winna być zawarta co najmniej na rok i może być zawarta najwyżej na lat pięć. Jeżeli do umowy włączono szkody na skutek trwałej nieprzydatności użytkowej, winno być umowa zawarta co najmniej na lat pięć.

Składki

Składka za ubezpieczenie wynosi 7% sumy ubezpieczenia, a przy włączeniu do

umowy szkód na skutek trwałej nieprzydatności użytkowej 8 %.

Zasadniczo przyjmuje się do ubezpieczenia tylko konie w wieku do lat 14. Przy wieku koni powyżej 11 lat do lat 14 — podwyższa się podaną wyżej składkę rocznie o 1 % sumy ubezpieczenia za każdy rok powyżej lat jedenastu.

Wnioski ubezpieczeniowe

Ochrona ubezpieczeniowa zaczyna się dla spółdzielni — zgodnie z umową między Związkiem Rewizyjnym a „Vestą" i Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych — z chwilą otrzymania przez te towarzystwa wniosku. Wnioski zgłasza Związek Rewizyjny za potwierdzeniem odbioru.

Wniosek stanowi podstawę do wydania dowodu ubezpieczeniowego — polisy. Im dokładniej jest on wypełniony, tym lepiej określoną będzie w polisie przysługująca na jej podstawie spółdzielni ochrona ubezpieczeniowa.

Normalnie zgłasza spółdzielnia ubezpieczenia na blankiecie wniosku, wydrukowanym przez odnośne towarzystwo ubezpieczeń, odpowiadając na pytania w formularzu wniosku zawarte. Niestety dość często nie zadają sobie spółdzielnie należytego trudu, pomijając przy wypełnianiu wniosków szczegóły, o które towarzystwo ubezpieczeń musi dowiadywać się w drodze dodatkowej korespondencji (czekając na odpowiedź spółdzielni niekiedy całymi miesiącami), a brak których w pewnych wypadkach może spowodować zwłokę w przyjęciu ubezpieczenia do czasu ich uzupełnienia. Samo się przez się, rozumie, że towarzystwo nie przyjmie ubezpieczenia, jeżeli we wniosku ubezpieczeniowym nie podano przedmiotu ubezpieczenia czy też sumy ubezpieczeniowej (choć i takie wypadki zachodzą). Z reguły jednakże nie przyjmie również towarzystwo np. ubezpieczenia od kradzieży, jeżeli we wniosku nie napisano, jakie są zabezpieczenia drzwi i okien lokalu, w którym się mieszczą podane do ubezpieczenia przedmioty.

Jeżeli spółdzielnia nie posiada oryginalnych wniosków a zależy jej na szybkim ubezpieczeniu swego mienia, co zachodzi zwłaszcza przy ubezpieczeniu od ognia oraz kradzieży z włam. i rabunku (np. otrzymanie większej partii siana czy słomy, łatwo ulegających pożarowi), może zgłosić ona ubezpieczenie w formie zwykłego listu.

Zgłoszenie takie musi zawierać następujące dane:

1. nazwę i adres spółdzielni;
2. przedmiot ubezpieczenia (przy ubezpieczeniu od ognia wystarczy ogólna suma towarów, natomiast przy ubezpieczeniu od kradzieży z włamaniem i rabunku większej ilości towarów należy podać, jakie to są towary);
3. sumę ubezpieczenia;
4. miejsce ubezpieczenia, podając poza dokładnym adresem przy ubezpieczeniu od ognia konstrukcję budynku (np. budynek murowany — kryty blachą), a przy ubezpieczeniu od kradzieży z włamaniem i rabunku zabezpieczenie drzwi i okien (np. okna zabezpieczone wewnętrznymi okiennicami drewnianymi, drzwi zamykane na zamki zuhaltowe oraz wzmocnione żelaznymi sztabami);
5. czasokres ubezpieczenia.

Z uwagi na to, że przy zbiorowym ubezpieczeniu gotówki spółdzielnia nie wypełnia żadnych drukowanych wniosków, podajemy poniżej wzór takiego zgłoszenia:

„Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Krośnie zgłasza do zbiorowego ubezpieczenia:

1. gotówkę w kasie ogniotrwałej od kradzieży z włam. i rabunku na całą dobę:
   w Krośnie, ul. Sienkiewicza 3 zł. 50 000 (w obec. 2 osób)
   w Krośnie, Rynek 5 zł. 30 000 (w obec. 1 osoby)
   w filii w Zręcinie zł. 10 000 (w obec. 1 osoby)
2. gotówkę w sklepach w czasie godzin urzędowania od rabunku:
   w Krośnie, Rynek 8 zł. 15 000 (w obec. 1 osoby)
   w Krośnie, Rynek 12 zł. 10 000 (w obec. 1 osoby)
3. każdą z wymienionych ad 1 kas ogniotrwałych dodatkowo od uszkodzenia na zł. 2000
4. gotówkę w czasie jej przenoszenia lub przewożenia:
   1 posłaniec w obrębie m. Krosna zł. 40 000 (z asystą)
   1 posłaniec ze zmianą miejscowości w Zręcinie zł. 10 000 (bez asysty)".

Zgłoszenia o ubezpieczenie gotówki należy zgłaszać do Okręgowego Związku; pozostałe wnioski do Centrali Związku w Krakowie.

Zgłaszanie szkód

W wypadku powstania szkody winna spółdzielnia donieść o niej bezzwłocznie Związkowi Rewizyjnemu z podaniem daty, miejsca i rozmiaru szkody, o ile została ona już ustalona.

Następnie należy przesłać w możliwie najkrótszym czasie następujące dokumenty:

1. protokół domowy, zawierający dokładny opis zdarzenia, wraz z zeznaniami świadków,
2. wyciąg z ksiąg handlowych, z którego wynikałaby suma szkody,
3. protokół policyjny w oryginale.

Zwracamy uwagę na konieczność szybkiego nadesłania powyższych dokumentów, bez nich bowiem, a w szczególności bez zaświadczenia policyjnego, towarzystwo ubezpieczeń nie przystąpi do likwidacji szkody.

Z uwagi na to, że najczęściej spotykanym ostatnio rodzajem szkody były rabunki, zażądały towarzystwa ubezpieczeń podawania w zeznaniach świadków pewnych szczególnych informacyj.

W protokółach świadków winien przebieg napadu być szczegółowo opisany, zwłaszcza należy oprócz innych charakterystycznych szczegółów uwzględnić:

1. którego dnia i od której do której godziny trwał napad rabunkowy,
2. ile osób dokonało bezpośrednio napadu, ile osób pilnowało budynku zewnątrz lub nawet obstawiło całą miejscowość, jak były ubrane (w odzieży cywilnej, policyjnej czy wojskowej i jakiej formacji, jakie nakrycie głowy),
3. w jakim języku rozmawiały osoby napadające,
4. jakie było uzbrojenie (broń krótka, karabiny szybkostrzelne, maszynowe, granaty ręczne),
5. czy napadającymi kierował jakiś przywódca i jak go tytułowano,
6. czy napadający oprócz zrabowania ubezpieczonych przedmiotów zabrali ze sobą lub zniszczyli inne przedmioty, jak księgi kasowe, etatowe, kwity, stemple, kartoteki lub tp. i ewent. z jakim uzasadnieniem.
7. Czy na zrabowane przedmioty wystawiono pokwitowania i jakiej treści (dołączyć kwit, jeżeli go policja nie zabrała).
8. Zeznania winny być podpisane przez naocznych świadków zajścia, przy większej ilości świadków wystarcza zeznanie trzech poważniejszych osób z podaniem ich stanowisk społecznych. Nazwiska i adresy innych świadków, którzy nie składają sami pisemnych zeznań, należy podać także do protokółu.
9. Czy w tej samej miejscowości nastąpił równocześnie napad na inne obiekty lub osoby i na jakie.

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w piśmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotna.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—; za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Zmiany statutów

Spółdzielczy Bank Ludowy. Spółdzielnia zarejestrowana z nieograniczoną odpowiedzialnością w Kalwarii Zebrzydowskiej zawiadamia, iż Walne Zebranie w dniu 4 maja 1943 r. uchwaliło jednomyślnie znieść dodatkową odpowiedzialność nieograniczoną członków za zobowiązania Spółdzielni a przyjąć odpowiedzialność ograniczoną do 20-tokrotnej wysokości pierwszego zadeklarowanego udziału. Stosownie do przepisów § 73 ust. o Spółdzielniach wzywa Spółdzielczy Bank Ludowy w Kalwarii Zebrzydowskiej wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę do zgłoszenia się ze swoimi pretensjami w przeciągu 3-ch miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia, oświadczając zarazem gotowość do ich bezzwłocznego zaspokojenia. Równocześnie Spółdzielnia podaje do wiadomości, iż wierzyciele, którzy w wymienionym czasokresie nie zgłoszą się do Spółdzielni, będzie się uważać za zgadzających się na zamierzoną zmianę.
Sp. 1043/Ogł. III.

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej z ograniczoną odpowiedzialnaścią w Siedlcu, z dnia 11 lipca 1943 r. uchwaliło jednogłośnie połączyć się z Okręgową Mleczarnią Spółdzielczą w Targowisku z odpowiedzialnością udziałami. Tym samym zniesiono dotychczas obowiązującą odpowiedzialność dodatkową członków, a przyjęto odpowiedzialność tylko zdeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3-ch miesięcy celem spłacenia ich należytości będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany.
Sp. 1074/Ogł. III.

II. RS. II 215b). Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 czerwca 1943 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie „Snop", Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Zakliczynie nad Dunajcem, że ustąpił członek Zarządu Stanisław Łuka, a w miejsce jego wybrany został Adam Grzegorczyk i że rok obrachunkowy trwa od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca. Rs. 1077

II. RS. II. 199. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 czerwca 1943 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie „Miarka", Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Brzesku, że Spółdzielnia rozszerza swą działalność i na nieczłonków, że udział wynosi 25 złotych. Ustąpił członek Zarządu Tadeusz Lenda, a w miejsce jego wybrany został Józef Stós. Rok obrachunkowy trwa od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca. Składnica Kółek Rolniczych w Brzesku, Stowarzyszenie Spółdzielcze z ograniczoną odpowiedzialnością połączyła się z niniejszą Spółdzielnią, która jest Spółdzielnią przejmującą, i że zmieniono § 8 statutu. Rs. 1077a

II. RS. I. 132. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 czerwca 1943 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Tuchowie z odpowiedzialnością udziałami, że zmieniono art. 19 statutu. Rs. 1077b

II. RS. I. 33. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 czerwca 1943 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Tarnowie z odpowiedzialnością udziałami, Landwirtschaftliche Kreishandelsgenossenschaft in Tarnow mit Anteilhaftung, że rok obrachunkowy trwa od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca. Rs. 1077c

II. RS. I. 53. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 czerwca 1943 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców Pracowników Kolejowych w Tarnowie, z odpowiedzialnością udziałami, że ogłoszenia Spółdzielni umieszczane będą w czasopiśmie „Spółdzielca" i że zmieniono §§ 6 i 7 statutu. Rs. 1077d

Do Rejestru Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie wpisano następujące wpisy: W dniu 22 czerwca 1943 r. przy spółdzielni pod firmą „Okręgowa Spółdzielnia „Społem" w Kłomnicach, S. 57. Nazwa: Rejonowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udziałami w Kłomnicach, — Landwirtschaftliche Bezirkshandelsgenossenschaft mit Anteilhaftung in Kłomnice. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych oraz artykułów spożycia. Wymienionych wyżej tranzakcji może spółdzielnia dokonywać również z nieczłonkami. Udział wynosi 75 zł. Każdy członek winien przy wstąpieniu do spółdzielni zadeklarować przynajmniej jeden udział. Jeżeli członek posiada więcej niż 10 ha ziemi ornej, to od każdych następnych rozpoczętych 10 ha obowiązany jest zadeklarować po jednym następnym udziale. Zadeklarowane udziały wpłaca się przy zadeklarowaniu. Zarząd obecnie stanowią: Alfred Klawe, Stanisław Dobieliński, Józef Dobosz. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Wszelkie ogłoszenia wymagane przez ustawę o spółdzielniach winne być umieszczane w organie Związku Rewizyjnego, do którego spółdzielnia należy lub w organie wyznaczonym przez Państwową Radę Spółdzielczą oraz w Dzienniku Urzędowym. Rok obrachunkowy trwa od 1 lipca do 30 czerwca. Zarząd składa się z trzech członków powołanych przez Radę Nadzorczą na 3 lata. Zarząd podpisuje za spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą spółdzielni podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zarządowi nie wolno przyjmować wkładów oszczędnościowych, sprzedawać towarów na kredyt, udzielać komukolwiek gwarancji i żyr grzecznościowych, brać od kogokolwiek grzecznościowych weksli, żyr lub innych gwarancji, nabywać, obciążać i zbywać nieruchomości bez zezwolenia Rady Nadzorczej, zaciągać długów bez zezwolenia Rady Nadzorczej. Rozwiązanie i likwidacja następuje wedle ustawy o spółdzielniach. Uchwałą Walnego Zgromadzenia członków spółdzielni z dnia 13 maja 1943 r. zmieniono statut spółdzielni.
Rs. 1082

II. RS. II. 273. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 czerwca 1943 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Jastrząbce Starej z odpowiedzialnością udziałami, że przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj dostarczanych przez członków i nieczłonków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie członkom i nieczłonkom artykułów potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym, i że zmieniono art. 17, 38 i 42 statutu. Rs. 1085

II. RS. III. 384. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 czerwca 1943 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Jastrzębianka" w Jastrzębi z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpił członek Zarządu Franciszek Kiełbasa, a w miejsce jego wybrany został Andrzej Stanuch i że zmieniono § 5 statutu. Rs. 1085a

II. RS. II. 214. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 23 czerwca 1943 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie: Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Szczepanowie, że zmieniono § 1 ustęp 3 statutu. Rs. 1085a

Nr. I. R. S. I. 96. Postanowienie. Dnia 21 lipca 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 1943 r. sprawy Kasy Stefczyka Spółdz. z ogr. odpow. w Nisku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 96. — I. firma brzmi: Bank spółdzielczy im. Stefczyka z odpowiedzialnością nieograniczoną w Nisku. Siedziba: Nisko. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami, a nadto odpowiedzialnością dodatkową nieograniczoną. — II. Przedmiot przedsiębiorstwa: 1. Udzielanie kredytów w formie dyskonta weksli, pochodzących z obrotów handlowych, pożyczek wekslowych lub skryptowych oraz w rach. bieżącym, zabezpieczonych bądź hipotecznie, bądź przez poręczenia co najmniej dwóch majątkowo odpowiedzialnych osób, bądź zastawem papierów wartościowych, wymienionych w punkcie 5 niniejszego paragrafu. 2. Redyskont weksli. 3. Przyjmowanie wkładów pieniężnych z prawem wydawania dowodów wkładowych imiennych, jednak bez prawa wydawania takich dowodów, płatnych okazicielowi. 4. Wydawanie przekazów, czeków i akredytyw, oraz dokonywanie wypłat i wpłat w granicach Państwa, z tym, że wykonywanie tych czynności dla nieczłonków uzależnione jest od przynależności do Związku Rewizyjnego. 5. Kupno i sprzedaż na rachunek własny, oraz na rachunek osób trzecich papierów procentowych, państwowych i samorządowych, listów zastawnych akcji central gospodarczych i przedsiębiorstw organizowanych przez spółdzielnie i związki lub centrale gospodarcze oraz akcji Banku Polskiego. 6. Odbiór wpłat na rachunek osób trzecich inkaso weksli i dokumentów z tym, że wykonywanie tych czynności dla nieczłonków uzależnione jest od przynależności do Związku Rewizyjnego. 7. Przyjmowanie subskrypcji na pożyczki państwowe i komunalne, oraz na akcje przedsiębiorstw, o których mowa w punkcie 5 niniejszego paragrafu. 8. Zastępstwo czynności na rzecz Banku Polskiego i banków państwowych. 9. Przyjmowanie do depozytu papierów wartościowych i innych walorów, oraz wynajmowanie kasetek zabezpieczonych. Czynności wymagających koncesji Ministra Skarbu, Spółdzielnia przed uzyskaniem koncesji podejmować nie może. III. udział wynosi 100 zł, płatny na raz w gotówce. IV. Członkowie zarządu: Józef Stelmach, Wojciech Mierzwa, Jan Bis. — ad d) Zarząd składa się z 3 osób powołanych przez radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie. ad c) ograniczenia uprawnień zarządu zawiera § 25 statutu. — Zresztą przyjęto nowy statut zalecony przez Związek rewizyjny. — Data wpisu 26 lipca 1943 r. Rs. 1093

Nr. akt I. R. S. I. 150. Postanowienie. Dnia 21 lipca 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział I rejestrowy w osobie Sędziego S. O. Dra Wojnarowicza w obecności Protokólanta st. rej. Kruczka po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 1943 r. sprawy Banku Spółdzielczego z ogr. odpow. w Nisku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I 150. r. I. zmiana § 4 (c. d.) statutu. Obecnie brzmi: Członek spółdzielni odpowiada za zobowiązanie spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Oprócz tego ponosi odpowiedzialność dodatkową nieograniczoną. — Data wpisu 26 lipca 1943 r. Rs. 1093 a

Nr. akt I. R. S. I. 123. — Postanowienie. Dnia 16 czerwca 1943 r. — Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 1943 r. sprawy Spółdzielni Kasy Stefczyka w Kolbuszowej o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu oraz złączenia się spółdzielni postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 123 następujące dane: I. Firma brzmi: Bank Spółdzielczy im. Dra Stefczyka z nieograniczoną odpowiedzialnością w Kolbuszowej. II. Przedmiot przedsiębiorstwa: 1. Udzielanie kredytów w formie dyskonta weksli, pochodzących z obrotów handlowych, pożyczek wekslowych lub skryptowych oraz w rach. bieżącym, zabezpieczonych bądź hipotecznie, bądź przez poręczenia co najmniej dwóch majątkowo odpowiedzialnych osób, bądź zastawem papierów wartościowych, wymienionych w punkcie 5 niniejszego paragrafu. 2. Redyskont weksli. 3. Przyjmowanie wkładów pieniężnych z prawem wydawania dowodów wkładkowych imiennych, jednak bez prawa wydawania takich dowodów, płatnych okazicielowi. 4. Wydawanie przekazów, czeków i akredytyw, oraz dokonywanie wypłat i wpłat w granicach Państwa z tym, że wykonywanie tych czynności dla nieczłonków uzależnione jest od przynależności do Związku Rewizyjnego. 5. Odbiór wpłat na rachunek osób trzecich, inkaso weksli i dokumentów z tym, że wykonywanie tych czynności dla nieczłonków uzależnione jest od przynależności do Związku Rewizyjnego. 6. Przyjmowanie do depozytu papierów wartościowych i innych walorów, oraz wynajmowanie kasetek zabezpieczonych. III. Udział wynosi 50 zł płatny zaraz. IV. Łączy się Spółdzielnia Zaliczkowa „Szczęść Boże" w Kolbuszowej ze Spółdzielnią Bank Spółdzielczy im. Dra Stefczyka z odpow. nieogr. w Kolbuszowej z tym, że spółdzielnią przejmującą jest Bank Spółdzielczy im. Dra Stefczyka w Kolbuszowej. Podstawę połączenia się spółdzielni stanowią bilanse obu łączących się spółdzielni oraz statut spółdzielni przejmującej. V. Wykreśla się spółdzielnię Szczęść Boże. Data wpisu: 26 czerwca 1943. Rs. 1093 b

II. RS. I. 40. — Sąd Okręgowy w Tarnowie jako rejestrowy ogłasza, że Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Dębicy zawnioskowała wpis zmiany § 46 statutu określającego sposób rozdziału czystego zysku, w szczególności zaś skreślenie przepisu tegoż paragrafu postanawiającego, iż 70 % czystego zysku należy przelewać na spłatę kredytu sanacyjnego w Państwowym Banku Rolnym. Wobec tego wzywa się wszystkich tych wierzycieli, którzy mimo zgłoszenia się w terminie nie zostali zaspokojeni lub zabezpieczeni, a to celem ewentualnego zgłoszenia sprzeciwu przeciwko zamierzonej zmianie, na audiencję którą wyznacza się na dzień 20 września 1943 r. godzina 9 rano, sala Nr 79, II piętro. Rs. 1099

I. RS. I. 62. Dnia 7 sierpnia 1943 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, po rozpoznaniu sprawy wpisania do rejestru spółdzielni zmiany statutu przy firmie Spółdzielnia Nauczycielstwa Polskiego zarejestr. z ogr. odpow. w Nowym Sączu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni przy powyższej firmie, iż w dniu

30 maja 1943 r. zmieniono statut, w szczególności: Rubr. 1. Numer kolejny wpisu 14. Rubr. 2. Firma spółdzielni, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: Spółdzielnia Powszechna „Beskid" zarejestrowana z odpowiedzialnością udziałami w Nowym Sączu. Rubr. 4. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: Udział wynosi 80 zł. — płatny gotówką lub w ratach miesięcznych najmniej po 5 zł, i to w przeciągu 3 lat od daty podpisania deklaracji. Rubr. 9. Uwagi: zmieniono paragrafy 1, 4, 5, 9, 26, 27, 34 i 56 dotychczasowego statutu. Rs. 1089

I. RS. II. 16. Dnia 20 lipca 1943 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział I, po rozpoznaniu sprawy wpisania zmiany statutu do rejestru spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Skiba" z odpowiedzialnością udziałami w Tymbarku postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni przy powyższej firmie, iż w dniu 21 lutego 1943 zmieniono § 38 statutu w tym kierunku, iż rok obrachunkowy trwa od 1 lipca do dnia 30 czerwca. Rs. 1089 a

Rejestracja nowych statutów

Nr. I. Rp. 27/43. I. RS. V. 116. Postanowienie. Dnia 21 maja 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 21 maja 1943 r. sprawy Piotra Klofasa i tow. w Gwoździance o wpisanie do rejestru spółdzielni nowo założonej firmy — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 116 następujące dane: Firma: „Wira" Ogólna Spółdzielnia Rolnicza dla zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Gwoździance. Siedziba: Gwoździanka. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Dla osiągnięcia swego celu spółdzielnia będzie: 1) prowadzić handel towarami spożywczymi, przedmiotami pierwszej potrzeby, oraz przedmiotami dla domowego i rolnego gospodarstwa. 2) prowadzić skup produktów gospodarstwa rolnego i leśnego, nie wyłączając żywych zwierząt i drobiu, tak za gotówkę, jako też przez wymianę za towary lub drogą sprzedaży komisowej. 3) wypożyczać członkom maszyny i narzędzia rolnicze, oraz prowadzić przeróbkę wydobytych z ziemi surowców i produktów wiejsko-gospodarskich wymienionych w poz. 2. 4) dla podniesienia kulturalnego poziomu swoich członków, dla szerzenia spółdzielczych idei oraz idei oszczędności, tudzież dla pozyskania dla spółdzielni nowych członków, spółdzielnia będzie zakładać czytelnie, biblioteki, urządzać lekcje, wykłady i kursy specjalne, w pierwszym rzędzie z zakresu spółdzielczości oraz gospodarstwa wiejskiego, pola doświadczalne, wystawy, wieczorki, koncerty, wycieczki, festyny oraz wszelkiego rodzaju zabawy towarzyskie, pobudzać swoich członków do zajmowania się różnego rodzaju sportem. Udział wynosi 25 zł. spłacalny w całości przy przystąpieniu lub ratami miesięcznymi w ciągu roku. Członkowie zarządu: Piotr Klofas, Stefan Rodzyniak, Maria Tymczak. Zastępcy: Michał Czurczak, Leon Leszczak. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy od 1/7 do 30/6, d) zarząd składa się z 3 osób i 2 zastępców. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie. e) ograniczenia uprawnień zarządu zawiera § 25 statutu. g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu: 27 maja 1943. Rs. 1069a

Nr. akt. I. Rp. 24/43. — I. RS. V. 117. — Postanowienie. Dnia 27 maja 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 27 maja 1943 r. sprawy Piotra Badawika i tow. w Dymitrowie Małym o wpisanie do rejestru spółdzielni nowo założonej firmy postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 117 następujące dane: Firma: Spółdzielnia Spożywców „Snop" w Dymitrowie Małym z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Dymitrów mały. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno-kulturalną, w szczególności zaś będzie kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedawać je detalicznie swoim członkom. Ponadto spółdzielnia będzie: a) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku Spółdzielczego „Społem" w Warszawie i za zezwoleniem tegoż Banku, b) wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze, skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną, związaną z działalnością spółdzielni. Uwaga do § ustępu 1: walne zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z niezłonkami. Udział wynosi 25 zł. płatny przy zapisaniu się do spółdzielni 15 zł., reszta do miesiąca. Członkowie zarządu: Piotr Badawika, Franciszek Barszczewski, Wiktor Gorazd. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismo do ogłoszeń Dziennik urzędowy, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z 3 osób powołanych przez Radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie. e) ograniczenia uprawnień zarządu zawiera § 29 statutu. g) przepisy o likwidacji ustawowe. Data wpisu: 8 czerwca 1943. Rs. 1069b

I. RS. II. 133. Postanowienie. Dnia 28 czerwca 1943. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, po rozpoznaniu sprawy wpisania do rejestru spółdzielni firmy „Pracia" ogólna spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Brunarach Wyżnych postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni, Nr spółdzielni I. RS. II. 133, następujące dane: Rubr. 1. Numer kolejny wpisu 1. Rubr. 2. Firma spółdzielni, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: „Pracia" ogólna spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Brunarach Wyżnych. Rubr. 3. Przedmiot przedsiębiorstwa, ograniczenia co do zawierania umów z niezłonkami: 1) prowadzenie handlu towarami spożywczymi, przedmiotami pierwszej potrzeby i przedmiotami potrzebnymi w domowym i rolnym gospodarstwie, 2) prowadzenie skupu produktów gospodarstwa rolnego i leśnego, nie wykluczając zwierząt i drobiu tak za gotówkę jak i przez zamianę na towary albo sposobem komisowej sprzedaży, 3) wypożyczanie członkom maszyn rolniczych i narzędzi a także prowadzenie przeróbki wydobytych z ziemi surowców i produktów rolnych, wymienionych w p. 2), 4) w celu podniesienia poziomu kulturalnego swych członków, propagowania idei spółdzielczej i oszczędności, a także celem pozyskania dla spółdzielni nowych członków, będzie spółdzielnia zaprowadzała czytelnie, biblioteki, urządzała odczyty, wykłady i specjalne kursy, w pierwszym rzędzie z zakresu spółdzielczości i rolnictwa, prowadziła pola doświadczalne, urządzała wystawy, wieczorki, koncerty, wycieczki, festyny i wszelkiego rodzaju zabawy towarzyskie oraz będzie zachęcała swoich członków do oddawania się sportom wszelkiego rodzaju. Spółdzielnia nie może udzielać kredytu niezłonkom. Rubr. 4. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: udział wynosi 20 zł — wpłaca się przy przystąpieniu do spółdzielni w całości albo w przeciągu roku w równych ratach miesięcznych, licząc od dnia przyjęcia do spółdzielni. Rubr. 5. Imiona i nazwiska członków zarządu i zastępców: Iwan Potoćkyj, Klementij Wysłoćkyj, Michajło Pohorećkyj, Andrij Watral, Petro Kuźmiak. Rubr. 6. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest każdoczesny organ prasowy Związku Rewizyjnego Ukraińskich Kooperatyw, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech członków i dwóch zastępców; pod brzmieniem firmy podpisuje co najmniej dwóch członków zarządu. e) ograniczenia uprawnień zarządu, f) postanowienia o zastępcach i g) przepisy o likwidacji ustawowe. Rs. 1070

I. RS. II. 134. Postanowienie. Dnia 5 lipca 1943. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu po rozpoznaniu sprawy wpisania do rejestru spółdzielni firmy „Dobrobut" spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Kamiennej postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni, numer spółdzielni I. RS. II. 133 następujące dane: Rubr. 1. Numer kolejny wpisu 1. Rubr. 2. Firma spółdzielni, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: „Dobrobut" spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Kamiennej. Rubr. 3. Przedmiot przedsiębiorstwa, ograniczenia co do zawierania umów z niezłonkami: 1) prowadzenie handlu towarami spożywczymi, przedmiotami pierwszej potrzeby i przedmiotami potrzebnymi w domowym i rolnym gospodarstwie, 2) prowadzenie skupu produktów gospodarstwa rolnego i leśnego nie wykluczając zwierząt i drobiu tak za gotówkę jak i przez zamianę na towary albo sposobem komisowej sprzedaży, 3) wypożyczanie członkom maszyn rolniczych i narzędzi a także prowadzenie przeróbki wydobytych z ziemi surowców i produktów rolnych, wymienionych w p. 2), 4) w celu podniesienia poziomu kulturalnego swych członków, propagowania idei spółdzielczej i oszczędności a także celem podniesienia dla spółdzielni nowych członków będzie spółdzielnia urządzała odczyty, wykłady, wystawy i specjalne fachowe kursy w pierwszym rzędzie z zakresu spółdzielczości i rolnictwa. Rubr. 4. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: Udział wynosi 10 zł, — wniosek wstępny wynosi 2 zł, resztę zaś wpłaca się w ciągu roku w równych ratach miesięcznych, licząc od dnia przyjęcia do spółdzielni. Rubr. 5. Imiona i nazwiska członków zarządu i zastępców: Jaszczyszak Andrij, Łabowskyj Nestor, Bohdan Rybeńskyj, Moszczar Trofim, Tkaczyk Iwan. Rubr. 6. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) ogłoszenia w czasopiśmie wyznaczonym urzędowo do ogłoszeń, c) rok obrachunkowy od 1 lipca do 30 czerwca, d) zarząd składa się z trzech członków i dwóch zastępców, pod brzmieniem firmy podpisuje co najmniej dwóch członków zarządu, e) ograniczenia uprawnień zarządu, f) postanowienia o zastępcach, g) przepisy o likwidacji: ustawowe. Rs. 1070a

I. RS. II. 135. Postanowienie. Dnia 1 lipca 1943 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu po rozpoznaniu sprawy wpisania do rejestru spółdzielni firmy „Łemkiwska Zhoda" ogólna spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Jaszkowej postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni, numer rejestru I. RS. II. 135, następujące dane: Rubr. 1. Numer kolejny wpisu 1. Rubr. 2. Firma spółdzielni, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków: „Łemkiwska Zhoda" ogólna spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Jaszkowej. Rubr. 3. Przedmiot przedsiębiorstwa, ograniczenia co do zawierania umów z niezłonkami: 1) prowadzenie handlu towarami spożywczymi, przedmiotami pierwszej potrzeby i przedmiotami potrzebnymi w domowym i rolnym gospodarstwie 2) prowadzenie skupu produktów gospodarstwa rolnego i leśnego, nie wykluczając zwierząt i drobiu tak za gotówkę jak i przez zamianę na towary albo sposobem komisowej sprzedaży, 3) wypożyczanie członkom maszyn rolniczych i narzędzi a także prowadzenie przeróbki wydobytych z ziemi surowców i produktów rolnych, wymienionych w punkcie 2), 4) w celu podniesienia poziomu kulturalnego swych członków, propagowania idei spółdzielczej i oszczędności, a także celem pozyskania dla spółdzielni nowych członków będzie spółdzielnia zaprowadzała czytelnie, biblioteki, urządzała odczyty, wykłady i specjalne kursy, w pierwszym rzędzie z zakresu spółdzielczości i rolnictwa, prowadziła pola doświadczalne, urządzała wystawy, wieczorki, koncerty, festyny, wycieczki i wszelkiego rodzaju zabawy towarzyskie oraz będzie zachęcała swoich członków do oddawania się sportom wszelkiego rodzaju. Spółdzielnia nie może udzielać kredytu niezłonkom. Rubr. 4. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: udział wynosi 20 zł — wpłaca się przy przystąpieniu w całości albo w przeciągu roku w równych ratach miesięcznych, licząc od dnia przyjęcia do spółdzielni. Rubr. 5. Imiona i nazwiska członków zarządu i zastępców: Iwan Rusyn, Seman Hudiak, Wołodymyr Hudiak, Porfirij Hunczak, Soroka Aftanazija. Rubr. 6. a) czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest każdoczesny organ prasowy Związku Rewizyjnego Ukraińskich Kooperatyw, c) rok obrachunkowy kalendarzowy, d) zarząd składa się z trzech członków i dwóch zastępców; pod brzmieniem firmy podpisuje conajmniej dwóch członków zarządu, e) ograniczenia uprawnień zarządu, f) postanowienia o zastępcach i g) przepisy o likwidacji: ustawowe. Rs. 1070b

Rejestracja nowych członków zarządu

Nr. akt I. R. S. IV. 78. — Postanowienie. — Dnia 31 lipca 1943 r. — Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 1943 r. sprawy Spółdzielni Spożywców Zjednoczenie w Krzeczowicach o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 78 następujące dane: 1. Członek zarządu: Antoni Garbaty. II. Wykreślono: Józefa Kolczaka. Data wpisu: 3 sierpnia 1943. Rs. 1095

Nr. akt I. R. S. V. 78. — Postanowienie. — Dnia 31 lipca 1943 r. — Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 1943 r. sprawy Rejonowej Spółdzielni Rolniczo Handlowej w Świlczy o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 78 następujące dane: I. Członek zarządu: Józef Kokoszka. II. Wykreślono: Michała Marszała. Data wpisu 3 sierpnia 1943. Rs. 1095 a

Nr. akt I. R. S. V. 66. — Postanowienie. — Dnia 31 lipca 1943 r. — Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 1943 r. sprawy Spółdzielni Spożywców „Solidarność" w Strzyżowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni unmer rejestru V. 66 następujące dane: I. Członek zarządu: Helena Markowska. II. Wykreślono: Jana Koczekę. Data wpisu: 3 sierpnia 1943. Rs. 1095 b

Nr. akt I. R. S. I. 162. — Postanowienie. — Dnia 31 lipca 1943 r. — Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 1943 r. sprawy Kasy Stefczyka w Manasterzu o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 162 następujące dane: I. Członkowie zarządu: Ludwik Żygadło, Stanisław Gaweł. II. Wykreślono: Karola Zająca, Walentego Pucia. Data wpisu: 3 sierpnia 1943. Rs. 1095 c

Nr. akt I. R. S. I. 164. — Postanowienie. — Dnia 31 lipca 1943 r. — Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 1943 r. sprawy Kasy Stefczyka w Sieteszy o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I 164 następujące dane: Członek zarządu: Wincenty Poszywak. Wykreślono: Władysława Rożka. Data wpisu 3 sierpnia 1943. Rs. 1095 d

Nr. akt I. R. S. V. 46. — Postanowienie. — Dnia 7 sierpnia 1943 r. — Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 1943 r. sprawy Spółdzielni Spożywców „Praca" w Leżajsku o wpisanie do rejestru spółdzielni dzielni zmiany zarządu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 46 następujące dane: I. Członkowie zarządu: Gwidon Szabo, Kazimierz Skurski. II. wykreślono: Alojzego Ficowskiego, Jana Świercza. Data wpisu: 9 sierpnia 1943. Rs. 1095 e

Nr. akt I. R. S. I. 99. — Postanowienie. — Dnia 31 lipca 1943 r. — Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 1943 r. sprawy Kasy Stefczyka w Białobrzegach o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 99 następujące dane: I. członkowie zarządu: Ignacy Markowicz, Stanisław Rydzik. II. Wykreślono: Władysława Jarosza, Franciszka Zdąblarza. Data wpisu: 3 sierpnia 1943. Rs. 1095 f

Nr. I. R. S. I. 202. Postanowienie. Dnia 19 lipca 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 1943 r. sprawy Kasy Stefczyka w Borku Starym o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 202. — 1. Nr kolejny wpisu 5. — S. I. Członek zarządu Kazimierz Bober. II. Wykreślono Jana Zymłę. Data wpisu 26 lipca 1943 r. Rs. 1096

Nr. I. R. S. I. 171. Postanowienie. Dnia 19 lipca 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 1943 r. sprawy Kasy Stefczyka w Kańczudze o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 171. — 1. Nr kolejny wpisu 5. — 4. I. Członkowie zarządu: Wincenty Skowronek, Franciszek Michno, Michał Sowa. II. wykreślono: Bolesława Kamyckiego, Feliksa Ruchla, Antoniego Wronę. — Data wpisu 26 lipca 1943 r. Rs. 1096 a

Nr. I. R. S. I. 89. Postanowienie. Dnia 19 lipca 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 1943 r. sprawy Kasy Stefczyka w Albigowej o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 89. — 1. Nr kolejny wpisu: 7. — 5. I. Członkowie zarządu: Julian Inglot. II. Wykreślono Walentego Szpunara. — Data wpisu: 26 lipca 1943 r. Rs. 1096 b

Nr. I. R. S. IV. 22. Postanowienie. Dnia 26 czerwca 1943 . Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 1943 r. sprawy Spółdzielni Spożywców Przyszłość w Czarnej o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany członków zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 22. następujące dane: 1. Nr kolejny wpisu 4. — 5. I. Członkowie zarządu: Łukasz Kopeć, Franciszek Trąd. II. Wykreślono: Stanisława Rejmana, Antoniego Lecha. Data wpisu 26 czerwca 1943 r. Rs. 1096 c

Nr. I. R. S. V. 44. Postanowienie. Dnia 3 sierpnia 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 1943 r. sprawy wniosku zarządu Spółdzielni Rolniczo-Handlowej z odp. udz. w Tyczynie z dnia 10 marca 1943 r. o wpisanie i wykreślenie z rejestru — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 44. Członek Zarządu: Mieczysław Huchla. Wykreślono: Romana Zembronia. — Data wpisu: 5 sierpnia 1943 r. Rs. 1096 d

Nr. I. R. S. I. 130. Postanowienie. Dnia 24 czerwca 1943 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 1943 r. sprawy Kasy Stefczyka w Hussowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 130. Nr kolejny wpisu 4. — 5. I. Członkowie zarządu Paweł Boratyn, Teodor Łuczyk. II. Wykreślono: Walentego Sochę, Mikołaja Szafrana. Data wpisu 26 czerwca 1943 r. Rs. 1096 e

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Likwidator z Urzędu Lubelskiego Towarzystwa Handlowo-Kredytowego w Lublinie z o. o. w likwidacji, zawiadamia, że wyżej wymieniona spółdzielnia jest w stanie likwidacji i stosownie do wymagań Art. 76 Ustawy o spółdzielniach wzywa się wszystkich wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń należycie udokumentowanych w terminie ustawowym, pod adresem Likwidatora z urzędu R. Słopnickiej-Czyżewicz, Puławy, ul. Parkstrasse Nr. 43. Sp. 1079/Ogł. II

Kasa Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszy Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych, Spółdzielnia z ogr. odpow. w Warszawie zawiadamia, że na skutek zarządzenia Rządu Generalnego Gubernatorstwa Wydział Nadzoru Bankowego z dnia 17 czerwca 1943 r. Nr. 2748/43 została rozwiązana i przystąpiła do likwidacji. W związku z powyższym wzywa się wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w terminie 3 miesięcznym od daty niniejszego ogłoszenia pod adresem: Międzyzwiązkowa Spółdzielnia Powiernicza z odp. udz. w Warszawie, ul. Warecka Nr. 11a. Sp. 1087/Ogł. II

Postanowieniem Sądu Okręgowego jako Rejestrowego w Lublinie z dnia 15 lipca 1943 r. Bank Spółdzielczy w Krasnymstawie z odpowiedzialnością nieograniczoną Nr. rej. Sp. 90, został rozwiązany i znajduje się w likwidacji. Ustanowiony tą decyzją likwidator Dzik Paweł, zamieszkały w Krasnymstawie, ul. Policyjna Nr 7, wzywa wierzycieli, aby w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia zgłosili swoje roszczenia pod jego adresem. Sp. 1091/Ogł. II

MORKIT

Kierownik Wydawnictwa: Inż. roln. Dr Florian Łorzyński, Krakau. Redaktor naczelny: Inż. roln. Dr Florian Łorzyński, Krakau; Zastępca: Janusz Górski, Krakau. Odpowiedzialny za zagadnienia spółdzielcze: H. Grudziński, Krakau. Kierownik działu ogłoszeń: Henryk Kwilecki, Krakau. Wydawnictwo: Wydawnictwo Rolnicze, Krakau, Glatzer Str. 48, Tel. 116-79 i 116-80. Druk ZKW, Krakau, Universitätsstr. 19a. Ważny cennik Nr 1.